

ARV BORGERNE BLIVER VILDLEDT OM NYE REGLER

USKIK FOLKETINGET ÅBNER NYE OMRÅDER FOR VARETÆGT

ÅNDENØD TRÆG UDVIKLING MOD ALSIDIGE DOMMERE

REFORM BORGERNE LIDER UNDER NY DOMSTOLSREFORM

4

2008

Advokaten

UDGIVET AF ADVOKATSAMFUNDET

UDENLANDSKE ADVOKATER SAVNES

Regler kritiseres for at spænde ben for advokater som tyske Julia Marquier

LEDER Dommere, advokater og ... tørklæder
NOTER
STÆVN JUSTITSMINISTEREN Lyder opfordringen fra advokat
BOGANMELDELSE
NYT OM NAVNE

Artikler

TEMA: OPERATION MOR- GENLUFT HAR ÅNDENØD

Nye tal viser, at alsidig rekruttering af dommerne går langsomt.

SIDE 8

TEMA: ADVOKATER SOM DOMMERE

Der mangler interesse for advokatkonstitutioner, især i Vestre Landsret. Det overvejes at afskaffe ordningen.

SIDE 12

UDENLANDSKE ADVOKATER – IKKE HER TAK

Flere af de store firmaer har svært ved at se behovet for advokater med en dobbelt beskikkelse.

SIDE 16

LIVET I BYRETEN

Filminstruktøren Carl Th. Dreyer skrev mere end tusind satiriske klummer om livet i den københavnske byret.

SIDE 22

Retspolitik

ØGET MISBRUG AF BØRN

Et nyt lovforslag fra regeringen kan – stik imod intentionen – føre til flere overgreb på børn.

SIDE 24

OVERVÅGNING UDFOR- DRER RETSSIKKERHEDEN

Vi bør lade os inspirere af EU, som i højere grad sætter dato på, hvornår vedtagne love skal revideres.

SIDE 30

DEN NYE RETSPLEJE I LANDSRETTERNE SLÅR IGENNEM

Den største reform af retsvæsenet i næsten hundrede år sætter sig nu spor i landsretterne.

SIDE 32

EF-DOMSTOLEN FÅR NY HASTEPROCEDURE

Det skal være slut med, at processen ved EF-domstolene trækker ud i retssager, hvor en hurtig afgørelse er vigtig.

SIDE 36

DOMSTOLENE KLARER SIG UDEN INDBLANDING

Det er ikke korrekt, at Justitsministeriet blander sig, når domstolene vil stille spørgsmål til EF-domstolen.

SIDE 38

Fagligt

BORGERE RISIKERER VILDLEDNING OM NYE ARVEREGLER

De nye arveregler giver slet ikke mulighed for at frit at testamentere så stor en del af formuen, som nogle advokater tror. Det kan betyde vildledning af borgerne.

SIDE 42

NY KENDELSE OM SAGSOMKOSTNINGER

Højesterets kendelse ændrer på praksis om eventuel kære af rettens afgørelse vedrørende fastsættelse af sagsomkostninger i sager, hvor der er indgået forlig.

SIDE 46

ADVOKATRÅDET TIL HØRING I FOLKETINGET

Folketinget er i gang med en vigtig drøftelse af, hvor Danmarks grænser skal gå inden for strafferetten.

SIDE 48

ADVOKATEN 87. ÅRGANG

DIREKTE KOMMUNIKATIONSORGAN for ca. 5.300 advokater og advokatfuldmægtige. Bladet tilgår endvidere Folketinget, domstolene, anklagemyndigheden, centraladministrationen og en række abonnenter fra det private erhvervsliv.

UDGIVER/REDAKTION: ADVOKATRÅDET
 Kronprinsessegade 28
 1306 København K
 Telefon 33 96 97 98
 Fax 33 36 97 50
 samfund@advokatsamfundet.dk
 www.advokatsamfundet.dk

REDAKTIONSPANEL
 Morten Broberg, lektor, Københavns Universitet og projektforsker ved Dansk Institut for Internationale Studier
 Ole Dybdahl, landsdommer, København
 Thomas Elholm, lektor, Syddansk Universitet
 Carsten Fode, advokat
 Henrik Stagetorn, advokat
 Lars Hjortnæs, afdelingschef, Justitsministeriet
 Trine Binett Jørgensen, advokat
 Allan Ohms, advokat
 Birgitte Kofod Olsen, afdelingsleder, Institut for Menneskerettigheder
 Peter Pagh, professor, dr.jur., Københavns Universitet
 Karsten Havkrog Pedersen, advokat
 Birgitte Holmberg Pedersen, retspræsident, Helsingør
 Lars Lindencrone Petersen, advokat
 Hellen Thorup, advokat
 Peter Volkers, advokat

ANSVARSHAVENDE REDAKTØR: Henrik Rothe
 hro@advokatsamfundet.dk

REDAKTØR: Rasmus Lindboe
 rli@advokatsamfundet.dk

REDAKTIONEL SEKRETÆR: Bente Busck
 bbu@advokatsamfundet.dk

ANNONCER: JUNGERSTED MEDIA
 Frederiksberg Runddel 1
 2000 Frederiksberg
 Telefon 33 22 20 20
 E-mail: info@jungersted.com
 www.jungersted.com

LAYOUT: Adman Kommunikation ApS
 Studiestræde 14A
 1455 København K
 Telefon 33 77 42 00
 info@ad-man.dk

TRYK: Jørn Thomsen Offset
 Essen 22
 6000 Kolding
 Telefon 76 37 60 00
 jto@jto.dk

Advokaten er tilmeldt Dansk Oplagskontrol

Artikler bragt i Advokaten bliver som hovedregel offentliggjort på Advokatsamfundets hjemmeside og Advokatnet.

Signerede artikler dækker ikke nødvendigvis redaktionens opfattelse. Redaktionen hæfter ikke for artikelmanuskripter, som er blevet tilsendt uopfordret.

For enkelte illustrationer i dette blad har det været umuligt at finde frem til eller komme i kontakt med den rettmæssige indehaver af ophavsrettighederne. Såfremt redaktionen på denne måde måtte have krænkelse af ophavsretten, er dette sket ufrivilligt og utilsigtet. Retmæssige krav i denne forbindelse vil selvfølgelig blive honoreret, som havde vi indhentet tilladelsen i forvejen.

MEDLEM AF DANSK FAGPRESSE
 ISSN 0100007-5616
 ISSN 1901-4546 (online)

Gratis Formuemagasin

Aktuelt magasin om investering og formuepleje

Interesserer De Dem for investering og formuepleje? Nu har De muligheden for at modtage Formuemagasinet gratis i et år. I Formuemagasinet kan De læse artikler og analyser om investering og formuepleje – herunder viden om muligheder i investeringsjunglen, faldgruber på finansmarkederne, skat-teoptimering og meget mere. Magasinet udkommer hvert kvartal og Deres abonnement ophører automatisk efter et år. Tilmeld Dem på www.formuemagasin.dk, hvis De ønsker at modtage Formuemagasinet gratis i et år.

Formuepleje A/S er Danmarks største uafhængige investeringshus med kontorer i Århus og København. Samlet forvalter vi 65 mia. kr. for 22.000 aktionærer gennem syv børsnoterede Formueplejeselskaber.

Vi har 20 års erfaring med investering efter Nobelpris-belønnede Investeringsmodeller og vores ældste selskab, Formuepleje Safe A/S, har siden 1988 skabt afkast på 1.200%, eller 13% om året i gennemsnit. En investering på 1 mio. kr. i 1988 er således vokset til 13 mio. kr.

Tegn gratis abonnement på www.formuemagasin.dk eller ring 87 46 49 00

FORMUE **PLEJE**

**UNIK
ADVOSYS**

ENESTÅENDE SOFTWARE
– ADVOKATSYSTEM

Enhver virksomhed har brug for et intelligent og unikt styringssystem.

UNIK ADVOSYS giver nu advokaterne et nyt redskab til individuel ledelsesinformation.

Nøglen til intelligent styring af din virksomhed...

FÅ OVERBLIK OVER DINE NØGLETAL – MED ET ENKELT KLIK

Unik System Design har designet et unikt styringsredskab til UNIK Advosys: Key Performance Indicators eller KPI... Systemet er det seneste inden for business intelligence og er et effektivt og fleksibelt ledelsesværktøj.

Det er en kendsgerning, at nøgletal er vejen til en velafbalanceret virksomhed. Med KPI kan du organisere, identificere og prioritere dine nøgletal således, at du kan få de rette informationer på rette tid. Det er enkel og målrettet videndeling.

*Kontakt os... og lad os give dig
en orientering om KPI, tilpasset
netop din virksomhed.*

*Følg din virksomheds kurs
hver dag. Det effektive
KPI speedometer opdaterer
selv dine daglige nøgletal
– så er du orienteret...*

*Få lynhurtigt overblik
over dit dækningsbidrag
og dermed muligheden for
prioritering og omstrukturering
af dine ressourcer.*

BOULEVARDEN 19E
7100 VEJLE
LERSØ PARKALLÉ 101
2100 KØBENHAVN Ø
TLF. 76 42 11 00
WWW.UNIK.DK

UNIK SYSTEM DESIGN AS
– målrettet og logisk software

Dommere, advokater ... og tørklæder

FAXEN VAR, FOR EN ADVOKAT, holdt i et ganske utvetydigt sprog.

"Efter min mening er det ganske uantageligt, at en dansk dommer ifører sig en klædedragt, jødekalot, eller for den sags skyld en indisk turban eller indianerhovedbeklædning uden hensyntagen til en tiltalts eller borgerlig parts opfattelse af dommerens uvildighed," lød teksten fra den advokat, som havde deponeret sin beskikkelse og nu opholdt sig under sydlige himmelstrøg.

"Hvad siger Advokatrådet til dette? Har sagen været til høring der? Jeg er forarget over denne beslutning og synes, at tiden ikke er til udsalg i vore retssale, hvor jeg har haft min gang i 40 år," sluttede faxen.

Jeg kan indlede med at sige, at Advokatrådet ikke har været hørt i sagen. Beslutningen, vi taler om, stammer fra Domstolsstyrelsens personalevejledning. Her tillader styrelsen, at dommere på linje med retternes øvrige ansatte kan bære et muslimsk tørklæde under arbejdet.

Den beslutning diskuteres nu ivrigt af politikere og andre. Den politiske debat tilkommer det ikke Advokatrådet at tage del i.

Men rummer spørgsmålet om tørklæderne elementer af mere generel retspolitisk karakter? Hvis, jeg gentager – hvis – et tørklæde kan sætte spørgsmålstegn ved dommerens uvildighed, så tilkommer det i højeste grad Advokatrådet at gøre sin mening op i sagen.

Jeg vil prøve at gøre *min* mening op. Men først er det nyttigt at kaste et blik på, hvordan klædedragterne for rettens juridiske aktører egentlig har udviklet sig gennem tiden, og hvem der har bestemt, hvordan reglerne skulle være.

Vi skal tilbage til det 14. og 15. århundrede, hvor magthaverne overalt i Europa kæmper med kirken om indflydelse og magt. Europas herskere forsøger at frigøre retsvæsenet fra kirken, og én af metoderne til at opnå det er at lade rettens tjenere, dommerne, efterligne den klædedragt, som herskerne selv bærer. I en mere jævn udgave, naturligvis.

F.eks. bekendtgør den danske konge i 1688, hvordan han har fundet en "sømmelig" klædedragt for dommerne. Også "prokuratorerne" befales ved den lejlighed at iføre sig en lang sort kjortel foret med violet silkestof. Farverne og dragten udvikler sig i Danmark ud fra den grundmodel, som kong Christian V dengang befalede.

Så tilbage til den aktuelle diskussion om tørklæder. Der er tale om at foruddiskutere et problem, som måske ikke opstår i de næste mange år. For modsat Folketinget står der mig bekendt ingen jurister på spring til dommerembedet, som ønsker at bære tørklæde.

På den ene side kan man derfor anlægge en betragtning, som

hedder, om det ikke er naturligt, at vi tillader muslimske kvinder at bære det tørklæde, som er en integreret del af deres identitet, religion og daglige liv, uden at vi forlods afskærer dem mulighed for at blive repræsenteret ved landets øverste domstol? Ville det måske ligefrem være diskrimination at forbyde tørklæde i retten for dommere eller advokater? Og når Folketinget har tilladt at bære tørklæde på rigets fornemste talerstol, så er det vel ikke i tråd med den beslutning at forbyde selv samme tørklæde hos dommere?

De to ting kan ikke sidestilles. På Folketingets talerstol taler et medlem, som er valgt til at repræsentere sine vælgere. Domstolene er en institution, hvor dommerne repræsenterer institutionen. Endda en grundstøje i det danske demokrati. Og der må ikke kunne skabes usikkerhed om uvildigheden. Rettens gudinde er blind.

Forestil Dem en sag om utroskab, hvor den ene part kommer ind i retssalen og ser én af dommerne bære tørklæde. Der kan hurtigt blive dannet en tankerække fra tørklæde – så er dommeren nok fundamentalist – og videre til Koranen. Hurtigt vil dommeren med tørklæde ikke blive opfattet som uvildig på grund af sit tørklæde.

Der er argumenter for, at et tørklæde som hovedbeklædning ikke bør tillades for dommere. Men gør det samme sig ikke gældende i f.eks. en sag om hustruvold, hvor den tiltalte – manden – kommer ind i retssalen og til sin gru finder ud af, at han skal dømmes af kvindelige dommere?

Og, som én af mine kollegaer i Advokatrådet gjorde mig opmærksom på, hvad med den dommer i hans retskreds, som bærer et hals-smykke med et kors uden på blusen – skal det forbydes?

Uanset hvad man måtte mene om diskussionen med dommerens hovedbeklædning, er der én ting, man efter min opfattelse ikke kan gå på kompromis med. Og det er, at man altid skal have det største fokus på rettens brugere. Dommerne optræder i retssalen som samfundets og lovens tjenere – parterne optræder som sig selv og er helt anderledes påvirket af den enkelte sag. Derfor mener jeg, at uanset hvor man lægger snittet for dommerne, må man gøre sig klart, at sagens parter skal have en væsentlig større frihed. Så når dommerne har fået afklaret spørgsmålet om deres egen hovedbeklædning, ja så skylder domstolene befolkningen og rettens brugere en tilsvarende klar udmelding om, hvad der gælder for eksempelvis tiltalte i straffesager, som hver dag i landets retssale bliver tvunget til at tage hovedbeklædning af, som de indimellem opfatter som en vigtig del af deres personlighed.

AF SYS ROVSING, FORMAND FOR ADVOKATRÅDET

Fransk domstol fastslår tavshedspligt

Advokaters tavshedspligt er ikke bare en vejledende forordning, men netop en pligt. Derfor har EU-landene pligt til at respektere advokaters tavshedspligt om klienternes forhold inden for de dele af advokatens virkefelt, der omfattes af EU-direktivet om hvidvask. Det fastslår den øverste administrative franske domstol, Conseil d'Etat. Dommen kommer som en følge af, at det franske advokatsamfund og sammenslutningen af europæiske advokatsamfund (CCBE) har indklaget en ny fransk hvidvask-lov for domstolen. Den franske domstol henviser i sin afgørelse til artikel 8 i den europæiske men-

neskerettighedskonvention, hvor det fremgår, at den fortrolige relation mellem advokat og klient har forrang fremfor at give myndighederne oplysninger. EU-medlemslandene står overfor at skulle implementere det tredje hvidvask-direktiv fra EU-kommissionen. I forsøget på at bekæmpe finansiering af terror har hvidvask-reglerne sat advokater i hele Europa under pres for at dele oplysninger om klienterne med myndighederne. Det tredje hvidvask-direktiv blev implementeret i Danmark allerede i 2006.

Advokater svigter forpligtelser

En ny rapport fra advokatforeningen i staten New York viser, at det i stigende grad er svært for advokater at få enderne til at mødes, når det gælder om at kombinere arbejde, familie og de forpligtelser i forhold til samfundet, som advokater er underlagt. En komité har arbejdet på rapporten i tre år og har interviewet advokater i hele staten New York. Deres svar var enslydende uanset deres alder, status, firmaets størrelse eller arbejdsområde: Det bliver stadig sværere at leve et afbalanceret liv. Svarene gik også på, at de færreste havde gjort sig klart, før de begyndte på uddannelsen, hvor stressende arbejdet

ville være. Én af stressfaktorerne er, paradoksalt nok, ny teknologi. Navnlig mobiltelefonen betyder, at advokaterne altid skal stå til rådighed for deres firmaer og klienter.

Men ikke kun familien lider skade, viser rapporten. Tidligere brugte advokater langt mere tid til frivillige aktiviteter til gavn for retssamfundet. Det arbejde gavner ikke bare samfundet som helhed, men hjælper også advokater til et mere nuanceret og berigende syn på deres arbejde, fremgår det af rapporten, som kan læses i sin helhed på www.nysbar.org

Overgangsregel i sager om fri proces

Advokater skal være opmærksomme på en overgangsregel vedrørende ansøgninger om fri proces i sager efter retsplejelovens kapitel 42 – sager vedrørende ægteskab og forældremyndighed. Overgangsreglen betyder, at en ny ægtefælles eller samlevers indkomst ikke medregnes ved fri procesansøgninger fra den 1. oktober 2007 til den 1. oktober 2009, for eksempel i forbindelse med sager anlagt om fælles forældremyndighed.

Det er en midlertidig ordning, der gælder for ansøgninger om fri proces, der indsendes inden den 1. oktober 2009. Ordningen omfatter alle ægteskabssager, der sendes fra statsforvaltningen til domstolene – det vil sige sager om separation og skilsmisse samt øvrige forældremyndighedssager. Grundlaget for ordningen er indsat ved lov nr. 500 af 6. juni 2007, hvor der er vedtaget en ændring til lov nr. 554 af 24. juni 2005.

I lov nr. 500 er der i § 3, fastsat følgende:

I lov nr. 554 af 24. juni 2005 om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love (Sagsomkostninger, retshjælp og fri proces) foretages følgende ændring:

1. I § 12 indsættes efter stk. 1 som nyt stykke:

”Stk. 2. I sager efter retsplejelovens kapitel 42, hvor ansøgning om fri proces er modtaget inden den 1. oktober 2009, opfylder en ansøger, der er samlevende, uanset retsplejelovens § 325, stk. 4, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 9, tillige de økonomiske betingelser for fri proces, hvis ansøgerens eget indtægtsgrundlag ikke overstiger indtægtsgrænsen for enlige i retsplejelovens § 325, stk. 3, jf. stk. 2, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 9.

Stk. 2-5 bliver herefter stk. 3-6.”

EDB Gruppen A/S

- en stærk samarbejdspartner

EDB Gruppen - 360° it.

Kontakt

Lotte Juul
Key Account Manager
telefon 87 45 26 04
e-mail lju@edbgruppen.dk

Dorte Baltzer Johannessen
Produktchef
telefon 44 74 76 28
e-mail dbj@edbgruppen.dk

May-Britt Buchardt
Projektleder
telefon 44 74 77 68
e-mail mbb@edbgruppen.dk

Mere information

Læs mere på www.edbgruppen.dk.

Adding value to business

OPERATION MORGENLUFT I DOMMERSTANDEN HAR ÅNDENØD

Det er ti år siden, Folketinget besluttede, at rekrutteringen af dommerne skulle være bredere og mere alsidig. En gennemgang af de nye tal viser, at der stort set ikke er sket noget.

SPØRGSMALET OM REKRUTTERING af dommere er et vigtigt led i moderniseringen af danske domstole. I 1998 opstillede Folketinget en målsætning om bredere rekruttering end den traditionelle rekruttering fra domstolene selv og Justitsministeriet. Nu er der gået ti år, og rekrutteringen er stort set, som den plejer. Det viser de nyeste tal fra Dommerudnævnelsesrådet. Rådets statistik for 2007 viser, at langt de fleste nyudnævnte dommere har en ansættelsesmæssig fortid fra enten domstolene selv eller Justitsministeriet. Dette mønster har længe været det dominerende i Danmark, og det er det altså fortsat. Ud fra tallene kan det konkluderes, at dommerstanden fortsat kun repræsenterer en meget lille del af den samlede juridiske profession, selv om døren til domhuset i senere år er åbnet lidt på klem for advokater med dommeraspirationer.

MÅL OM BRED REKRUTTERING

Den begrænsede udvikling skal ses på baggrund af, at der i 1998 blev vedtaget en domstolsreform for at sikre større alsidighed og

diversitet blandt danske dommere. Folketinget ønskede meget klart en bredere rekruttering af jurister til dommerembederne, og målsætningen blev skrevet direkte ind i retsplejeloven. De forskellige overvejelser om dommerrekruttering er navnlig uddybet i Domstolsudvalgets betænkning nr. 1319/1996, som anbefaler et opgør med den traditionelle snævre rekruttering af dommere. Domstolsudvalget peger på, at langt de fleste dommere i slutningen af 1990'erne er uddannet ved domstolene som dommerfuldmægtige eller retsassessorer (62%) eller i Justitsministeriets departement med tilhørende institutioner (33%). Ifølge domstolsudvalgets opgørelse kommer de resterende dommere fra politi- og anklagemyndighed (4%) og fra advokat- og/eller universitetsbranchen (1%). I alt har altså ca. 95% af dommerne karrierebaggrund fra domstolene eller Justitsministeriet.

Den grundlæggende indvending i domstolsbetænkningen mod dette rekrutteringsmønster er, at dommere skoles på en bestemt måde gennem deres forudgående

ansættelse i f.eks. Justitsministeriets regi. Skolingen indebærer en risiko for systemvenlighed og anklagervenlighed i civile sager og straffesager. Ønsket fra politisk hold om bred rekruttering bygger således på principielle synspunkter om domstolenes legitimitet og uafhængighed.

Den seneste generelle reform af den civile retspleje forholder sig ikke til spørgsmålet om rekruttering. Denne reform er som bekendt delvis gennemført med virkning fra 1. januar 2007. En af nydannelserne er, at byretterne fremover i vidt omfang skal fungere som kollegiale retter, og reformen indebærer bl.a. af den grund et stort antal nye dommerstillinger. Spørgsmålet om rekruttering er således indirekte aktualiseret med den seneste reform, og det er værd at understrege, at målsætningen om bred rekruttering ikke er opgivet.

BESKEDEN FORBEDRING

De nyeste oplysninger i Dommerudnævnelsesrådets beretning fra 2007 om førstegangsudnævnte dommers erhvervsprofil dokumenterer, at der stadig er lang vej til en opfyldelse af målsætningen. Rådets statistiske oplysninger vedrører siden 2003 dommernes samlede juridiske løbebane, bortset fra at ansættelsesperioder under et års varighed ikke medtages. Oplysningerne er grupperet efter retsinstansens placering i domstolshierarkiet, dvs. Højesteret, landsret og byret. I det følgende opstiller jeg dog af

overskuelighedshensyn en samlet oversigt over rekrutteringen.

Dommerudnævnelserådet indstillede i alt 98 jurister til udnævnelse som byretsdommer i perioden 2003-2007. I årene fra 2003 til 2005 blev der indstillet mellem fem og 11 jurister, mens rådet i 2006 og 2007 indstillede henholdsvis 39 og 31 jurister som led i udmøntningen af den seneste domstolsreform. Et samlet billede af de jurister, som i perioden blev udnævnt til **byretsdommere**, ser således ud:

I alt 78 af de 98 indstillinger vedrører jurister med overvejende erfaring fra tidligere ansættelse som dommerfuldmægtig eller retsassessor.

I alt syv af de 98 indstillinger vedrører jurister med overvejende erfaring fra Justitsministeriets departement, styrelser mv. I alt 38 ud af de 98 indstillinger vedrører i øvrigt jurister, der i længere eller kortere tid har været ansat i Justitsministeriet.

I alt to af de 98 indstillinger vedrører jurister med overvejende tidligere erfaring fra politi- og anklagemyndighed.

I alt ti ud af de 98 indstillinger vedrører

jurister med tidligere overvejende erfaring fra advokatansættelse.

En ud af de 98 indstillinger vedrører en jurist med overvejende erfaring fra anden privat ansættelse end advokatansættelse.

Dommerudnævnelserådet indstillede i alt 21 jurister til udnævnelse som **landsdommer** ved landsretterne og Sø- og Handelsretten i perioden fra 2003 til 2007. De udnævnte landsdommeres professionelle baggrund kan sammenfattes således:

I alt syv ud af de 21 indstillinger vedrører jurister med overvejende erfaring fra ansættelse som dommerfuldmægtig.

I alt syv ud af de 21 indstillinger vedrører jurister med overvejende erfaring fra Justitsministeriet. I alt 12 ud af de 21 indstillinger vedrører i øvrigt jurister, der i længere eller kortere tid har været ansat i Justitsministeriet.

En af de 21 indstillinger vedrører en jurist med tidligere overvejende erfaring fra Procesbevillingsnævnet eller Domstolsstyrelsen.

En ud af de 21 indstillinger vedrører en jurist med overvejende erfaring fra politi- og anklagemyndighed.

En af de 21 indstillinger omfatter en jurist med erfaring fra såkaldt anden offentlig ansættelse. Den pågældende har endvidere erfaring fra universitetsansættelse.

I alt fire ud af de 21 indstillinger vedrører jurister med overvejende erfaring fra advokatansættelse.

Dommerudnævnelserådet indstillede fra 2003 til 2007 i alt fem jurister til prøvevotering som **højesteretsdommer**. Alle er blevet udnævnt. For Højesteret er billedet således:

En indstilling vedrører en jurist med overvejende erfaring som dommer fra en lavere retsinstans. Den pågældende har endvidere været ansat i Justitsministeriets departement.

To indstillinger vedrører jurister med overvejende erfaring fra Justitsministeriet.

En indstilling vedrører en jurist med overvejende erfaring fra ansættelse som advokat. Den pågældende har endvidere erfaring fra ansættelse i Justitsministeriet.

En indstilling vedrører en jurist med erfaring fra ansættelse på universitetet. Den pågældende har efter det oplyste udelukkende denne erfaring.

Et samlet billede af rekrutteringen af dommere på grundlag af de udvalgte oplysninger i Dommerudnævnelsesrådets beretninger fra 2003-2007 findes i grafikken på denne side.

Tallene taler i vidt omfang for sig selv. Det kan konkluderes, at der tale om en beskeden udvikling i rekrutteringsmønsteret. Omsat i relative tal er over 80 % af de udnævnte dommere jurister i perioden blevet rekrutteret fra domstolene eller Justitsministeriet. Hvis de udnævnte dommere med overvejende baggrund fra Procesbevillingsnævnet, Domstolsstyrelsen og politi- og anklagemyndighed lægges hertil, er tallet helt oppe på 85 %. Det er værd at bemærke, at fastholdelsen af den traditionelle rekruttering navnlig gælder dommerstillinger på byrets- og landsrets-niveau. I Højesteret er der derimod sket en mere alsidig rekruttering.

DØR PÅ KLEM

Den nye gruppe af jurister, som trods alt har fået adgang til dommerstillinger, er advokaterne. Andelen af de udnævnte dommere, der overvejende har erfaring fra advokatbranchen, er cirka 12 %. Dette tal kan måske ud fra danske standarder anses for højt, men tallet er i en sammenligning med visse andre europæiske lande langt fra markant. Dommere i f.eks. de angelsaksiske lande rekrutteres primært blandt advokater. En række af de udnævnte advokater har efter Dommerudnævnelsesrådets oplysninger i øvrigt tidligere været ansat i Justitsministeriet. Der må i almindelighed være en formodning for, at de fleste advokater – på samme måde som dommerfuldmægtige – i kraft af deres erfaring med retssager besidder en række af de faglige og praktiske forhåndskundskaber, der er nødvendige for at kunne bestride en dommerstilling.

I forhold til andelen af jurister fra de øvrige ansættelsesmæssige hovedområder

	Byret	Landsret	Højesteret
Indstillinger i alt	98	21	5
Dommerfuldmægtig/dommer	78	7	1
Justitsministeriet mv.	7	7	2
Procesbevillingsnævn etc.	0	1	0
Politi/anklagemyndighed	2	1	0
Anden offentlig ansættelse	0	1	0
Advokat	10	4	1
Anden privat ansættelse	1	0	0
Universitet	0	0	1

har målsætningen om bredere rekruttering indtil videre haft næsten intet gennemslag. Det gælder jurister fra f.eks. andre fagministerier end Justitsministeriet, den kommunale verden, privat ansættelse, internationale organisationer, interesseorganisationer og universiteterne. Målsætningen om bredere rekruttering er helt uopfyldt på disse områder. Mange af disse jurister har typisk ikke på samme måde som advokater konkrete og længerevarende erfaringer med retssager, hvad der måske kan være en del af forklaringen på de markante barrierer. Dette forhold kan dog som udgangspunkt også gøres gældende i forhold til jurister fra Justitsministeriet.

VISIONER FOR FREMTIDEN

Trægheden i udviklingen giver anledning til mange overvejelser. I den forbindelse kan det nævnes, at et udvalg under Domstolsstyrelsen – Visionsudvalget for Domstolsjurister – i september 2007 afgav en rapport om ændringer og nye tiltag inden for karriere- og kompetenceudvikling for jurister ansat ved Danmarks domstole. Udvalget understreger, at der bør stræbes efter en bred rekruttering, og rapporten indeholder i mine øjne mange gode og konkrete forbedringsforslag i den

henseende. Hvis disse tiltag implementeres, er der tale om fremskridt. På baggrund af de faktiske tal er det dog spørgsmålet, om det er tilstrækkeligt. Ud fra mine egne erfaringer fra en ansættelse som konstitueret dommer ved Østre Landsret i 2006 er Visionsudvalgets overvejelser om styrkelse af bl.a. det uddannelsesmæssige element i konstitutionsperioden interessante. Meget tyder dog på, at konstitutionsforløbet trænger til et grundlæggende serviceeftersyn. I den sammenhæng giver det anledning til eftertanke, at en ansøger skal have gennemgået et konstitutionsforløb for at blive dommer i byret eller landsret, men ikke Højesteret. Til belysning af konstitutionens betydning for rekrutteringen kan en systematisk evaluering af forløbet være et godt middel til mere indblik og viden. En sådan evaluering kan udføres af Domstolsstyrelsen. Da der med Visionsudvalgets rapport er sat en evalueringsproces i gang, er de første skridt for så vidt allerede taget.

Det vigtige her og nu er at fastholde og udbygge det momentum, der trods alt synes at præge dommerrekrutteringen på udvalgte områder. Der bør ikke gå yderligere ti år, før at målsætningen om bred rekruttering er realiseret ved danske domstole.

AKTUELLE JUC KURSER →

KØBENHAVN

ÅRHUS

MAJ

AKTIEAFLØNNING 27/5

REKONSTRUKTION AF NØDLIDENDE VIRKSOMHEDER 27/5 28/5

KONKURRENCERET - RABATTER, BONUS OG ANDRE PRISTILTAG I PRAKSIS 28/5

M&A FOR ADVOKATER - EN PRAKTISK GENNEMGANG AF PROCESSER OG DOKUMENTER I EN VIRKSOMHEDSOVERDRAGELSE 28/5

JUNI

PROCEDURE I CIVILE SAGER 4/6 2/6

LEGAL OPINIONS 10/6

AKTIONÆROVERENSKOMSTER 18/6 16/6

SE DET FULDE UDBUD PÅ → WWW.JUC.DK

ADVOKATER IGNORERER PRAKTIK-ORDNING VED LANDSRETTERNE

En gennemgang af landsretternes forsøg på at tiltrække advokater viser, at domstolene ikke har held med opgaven. Det overvejes nu at afskaffe ordningen.

ADVOKATERS SØGNING TIL stillingerne som korttidskonstitueret landsdommer er ikke imponerende og er faldende. Især Vestre Landsret har været hårdt ramt af manglende søgning, viser en gennemgang af opslagene fra de to landsretter. Siden 2004 har der ofte manglet kvalificerede ansøgere til de opslåede stillinger, og stillingerne er flere gange blevet genopslået.

Et typisk stillingsopslag, hvor der opslås to stillinger, tiltrækker sjældent mere end et par enkelte ansøgninger. Søgningen i Østre Landsret har ikke været helt så lav som i Vestre Landsret, men det kan diskuteres, om også søgningen i Østre Landsret viser en svigtende opbakning til ordningen.

Det er mit indtryk, at ansøgninger fra landets største kontorer er underrepræsenteret, på trods af kontorernes størrelse. Det tyder på, at interessen også her er meget lille. På grund af kontorernes størrelse rammer især den lave søgning herfra ekstra hårdt.

ORDNINGENS INDHOLD

Indholdet af advokatkonstitutionerne er ved flere lejligheder beskrevet i bl.a. *Advokaten*. Kort fortalt har advokater i tre måneder mulighed for at arbejde som konstitueret landsdommer. Fire dage om ugen betyder det deltagelse i hovedforhandlinger eller kæremålsbehandlinger, hvor advokaten indtager rollen som tredjedommer.

Et skulderklap til Vestre Landsret

Jacob Strandgaard Andersen var advokatkonstitueret fra 1. november 2007 til 31. januar 2008. Bor og arbejder nu som advokat i Tallinn i Estland. Han bedømmer sin tid som konstitueret dommer således: Under min konstituering pendlede jeg mellem min bopæl i København og tjenestestedet i Viborg. Dette til trods var mit ophold i Vestre Landsret en særdeles positiv oplevelse. Kombinationen af billige flybilletter til og fra Karup, favorable time- og dagpengeregler og en fribolig i Viborg, var en stor hjælp. Jeg fik en fantastisk god behandling af kollegerne, og endelig var de lange vinteraftener "væk hjemmefra" den perfekte mulighed for en juridisk fordybning, der næppe havde været praktisk mulig i de hjemlige vante rammer. Derfor vil jeg afslutningsvis specielt anbefale, at også de advokater, der kommer langvejs fra, lægger vejen forbi Viborg i tre måneder.

For advokaten betyder forløbet en særdeles stor juridisk udfordring, og man er som konstitueret tvunget til at fordybe sig detaljeret i de enkelte juridiske problemstillinger.

I straffesager forventes det blandt andet, at den konstituerede har forudset alle problemer, f.eks. vedr. forældelse, formelle fejl, beviser, mv. Samtidig forventes der som førstevoterende en nuanceret stillingtagen til beviserne, skyldsspørgsmålet og strafudmålingen.

I de civile sager forventes det ligeledes, at den konstituerede på forhånd har sat sig grundigt ind i de juridiske problemstillinger og som førstevoterende kan afgive en nuanceret stillingtagen til beviserne og sagens udfald. I førstestanssager skal den konstituerede herudover skrive første udkast til dommen, både sagsfremstillingen, forklaringerne, præmisserne og resultatet.

I alle sagstyper bliver advokaten vurderet, både i research, juridisk metode, skriftlig og mundtlig formulering, og får vurderet sine generelle evner som jurist på et særdeles højt niveau.

ATTRAKTIVT UDBYTT

For advokaten er ordningen særdeles værdifuld og forbedrer utvivlsomt advokatens fremtidige forberedelse og gennemførelse af hovedforhandlinger, men også generelle kompetencer inden for løsning af komplicerede problemstillinger, der involverer lovforklaring, komplicerede beviser mv.

Ordningen medvirker til, at fokus holdes til de reelle bevismæssige og juridiske pro-

Vestre Landsret:

Alm. opslag oktober 2003: 4 stillinger, hvoraf kun 2 blev besat (2 genopslås)
Genopslag januar 2004: 8 ansøgere til de 2 stillinger.

Alm. opslag oktober 2004: 1 ansøger til 2 stillinger, der begge genopslås.
Genopslag heraf medfører ikke flere ansøgere.

Genopslag april 2005: 6 ansøgere til de 2 stillinger.

Alm. opslag august 2005: 2 ansøgere til de 2 stillinger.

Alm. opslag marts 2006: 1 ansøger til 2 stillinger, der begge genopslås.
Genopslag heraf medfører ikke flere ansøgere.

Alm. opslag august 2007: Ingen ansøgere til 2 stillinger, der begge genopslås.
Genopslag december 2007: 1 ansøger til 2 stillinger, der begge genopslås.
Stillingerne er opslået til behandling på Dommerudnævnelsesrådets møde i maj 2008.

Østre Landsret:

Alm. opslag oktober 2004: 9 ansøgere til 4 stillinger.

Alm. opslag juni 2005: 2 ansøgere til 3 stillinger. 1 stilling besættes og 2 genopslås.

Genopslag marts 2006: 6 ansøgere til 2 stillinger.

Alm. opslag oktober 2006: 4 ansøgere til 2 stillinger.

Alm. opslag marts 2007: 5 ansøgere til 2 stillinger.

Alm. opslag august 2007: 4 ansøgere til 2 stillinger.

Alm. opslag marts 2008: 10 ansøgere til 2 stillinger.

Kilde: Domstolsstyrelsen

blemstillinger, samt at overflødige beviser, processkrifter og procedurer begrænses.

Endelig er det for advokatvirksomheden en meget attraktiv uddannelse, som advokaterne får, der vil styrke deres kontorens viden inden for proces, men også en bredere forståelse for juraen og konfliktløsning.

For domstolene er det også utvivlsomt en gevinst, at flere advokater har større forståelse for, hvordan afgørelser reelt træffes, og hvordan arbejdet i landsretterne foregår.

Den manglende søgning på stillingerne kan ende med ordningens afskaffelse. Det må være åbenbart, at det ikke er i landsretternes interesse at skulle genopslå stillingerne gang på gang. Ligeledes er det et klart signal fra advokatbranchen og de enkelte advokater om, at ordningen ikke har prioritet.

Der er løbende drøftelser i Domstolsstyrelsen, hvor også Advokatrådet har været involveret. Der lader stadig til at være interesse for ordningen, herunder en vilje hos visse advokatfirmaer til at anbefale ordningen til deres medarbejdere, bl.a. som led i efteruddannelse af advokaterne. Hvis ikke

dette lykkes, er der dog en reel risiko for, at ordningen afskaffes.

Efter selv at have haft et enormt udbytte af en korttidskonstituering i Vestre Landsret, finder jeg det nødvendigt at komme med en kraftig opfordring, både til de store og små advokatfirmer, og til de enkelte advokater: På baggrund af ordningens værdi for både advokater og advokatfirmaer, samt for forståelsen for landsretternes arbejde, bør ordningen udnyttes aktivt, så den ikke risikerer at lide skibbrud.

Ud over at tillade, at advokaterne bevilges tre måneders orlov, ser jeg en åbenbar

mulighed hed for, at de HR-ansvarlige i advokatvirksomhederne aktivt anbefaler, at deres ansatte advokater som led i efter- eller videreuddannelse opfordres til at benytte ordningen.

Tre måneders tab af omsætning kan blive opfattet som et problem. Det burde dog kunne opvejes af langsigtet planlægning af konstitueringsforløb, medarbejderfastholdelse, positive markedsføringsperspektiver og øget faglig viden på de enkelte kontorer.

Som advokater mener jeg, at vi har en pligt til at arbejde aktivt for ordningens bevarelse.

OVERBLIK • VIDEN • INDSIGT

Paradigma Online – nyt modul om voldgift og arbitration

Paradigma Online er modeller til kontrakter – lige til at hente fra nettet og redigere i. Med modulet om voldgift får du:

- Fremsendelsesbrev
- Klageskrift
- Svarskrift
- Danske og engelske klausuler og procesregler
- Checkliste
- Oversigt med links til andre landes voldgiftsinstitutter

Du kan vælge mellem forskellige formuleringer af de enkelte bestemmelser, og modulet indeholder et introduktionsafsnit.

Modulet er redigeret af Jesper Lett, advokat og partner i Advokatfirmaet Lett, certificeret voldgiftsdommer og næstformand for Voldgiftsinstitutets bestyrelse samt Christian Lundblad, byretspræsident, MBA og certificeret voldgiftsdommer.

Prøv Paradigma Online gratis i 30 dage.

Kontakt os på tlf. 33 74 07 00 eller fax 33 12 16 36.

Pris: kr. 406,- ekskl. moms /årligt for én brugerlicens

FORLAGET THOMSON

Nytorv 5 • 1450 København K • Tlf. 33 74 07 00 • www.thomson.dk

Resultatorienteret rådgivning ved køb og salg af virksomheder

U-Gis solgt til Niras A/S 2007 SCHRØDER · PARTNERS TRANSLINK CORPORATE FINANCE 	Wawin-Labko OY (SF) solgt til Indutrade AB (SE) 2007 SCHRØDER · PARTNERS TRANSLINK CORPORATE FINANCE 	Schantz Data A/S solgt til BEC A/S 2007 SCHRØDER · PARTNERS TRANSLINK CORPORATE FINANCE 	Jørgen Schmidt Trading A/S solgt til Carl F. (Sanistål A/S) 2007 SCHRØDER · PARTNERS TRANSLINK CORPORATE FINANCE
PC Vinduer og Døre A/S solgt til investorgruppe 2007 SCHRØDER · PARTNERS TRANSLINK CORPORATE FINANCE 	Carlo Lorentzen A/S solgt til privatperson 2007 SCHRØDER · PARTNERS TRANSLINK CORPORATE FINANCE 	Crown Foods A/S solgt til investorgruppe 2007 SCHRØDER · PARTNERS TRANSLINK CORPORATE FINANCE 	Excel A/S solgt til privatperson 2007 SCHRØDER · PARTNERS TRANSLINK CORPORATE FINANCE
Presenta A/S solgt til privatperson 2007 SCHRØDER · PARTNERS TRANSLINK CORPORATE FINANCE 	Ravfehrn A/S solgt til investorgruppe 2007 SCHRØDER · PARTNERS TRANSLINK CORPORATE FINANCE 	adServing International A/S noteret på FIRSTNORTH 2007 SCHRØDER · PARTNERS TRANSLINK CORPORATE FINANCE 	Danfold A/S noteret på FIRSTNORTH 2007 SCHRØDER · PARTNERS TRANSLINK CORPORATE FINANCE

Schröder Partners A/S beskæftiger sig med rådgivning ved køb og salg af mindre og mellemstore virksomheder, herunder kapitaltilførsel til og vurdering af virksomheder. Schröder Partners A/S er en del af Translink Corporate Finance og er Certified Adviser på OMX First North.

Schröder Partners A/S
St. Kongensgade 68; 1264 København K
Tel.: 33 30 15 85

www.schröderpartners.dk
www.translink-int.com

UDENLANDSKE ADVOKATER – IKKE HER TAK

Det bør gøres lettere for udenlandske advokater at få en dansk beskikkelse, mener juraprofessor. Men flere af de store firmaer har svært ved at se behovet for advokater med en dobbelt beskikkelse.

DET VAR EN DANSK MAND, der i 1982 trak den dengang 24-årige Sandra Moll fra Italiens varme til det koldere nord – nærmere betegnet til Roskilde. Med i bagagen havde hun allerede én jurauddannelse fra Italien, hvor hun havde læst i fire et halvt år på universitetet. Men i Danmark startede hun forfra. For, som hun siger, lovene er jo forskellige.

-Det er ikke, som hvis jeg ville være læge. Menneskekroppen er jo ens overalt på Jorden. Men det er juraen ikke. Jeg opfattede det ikke som diskriminerende eller som om, der blev lagt hindringer i vejen for mig. Det var jo bare sådan, det var.

Det eneste, Sandra Moll fik overført fra sin cand. jur. uddannelse i Italien, var noget økonomi. Men efter rådgivning fra jurist- og økonomiforbundet (DJØF) søgte hun faktisk heller aldrig om at få hele sin uddannelse godkendt.

-Jeg kan huske, at jeg talte med formanden for DJØF, der sagde, at jeg godt kunne forsøge at få min uddannelse godkendt. Men så ville mine jobmuligheder være begrænsede til altid kun at være opgaver relateret til Italien. Og jeg har slet ikke fortrudt mit valg, selvom det har været hårdt.

Efter fem et halvt års studie i Danmark, der blev lidt forlænget af en barsel undervejs, fik Sandra Moll sin jurauddannelse i Danmark. I dag er hun partner i Ret og Råd København og arbejder som all round advokat med mange forskellige typer sager. Sin italienske baggrund bruger hun blandt andet, når hun rådgiver klienter om køb af ejendom i Italien, eller hvis et dansk/italiensk par skal skilles. Men hun har også andre sager, hvor hun slet ikke bruger sine internationale kompetencer, men udelukkende den danske eksamen.

Lars Lindencrone Petersen
Anders Ørgaard

Konkursloven

FORSKJÆLT TITEL

Familiieret

200

- Jeg opfatter ikke mig selv som udenlandsk advokat. Jeg er en dansk advokat med en udenlandsk baggrund. Jeg taler fem sprog og kan behandle sager på dansk, engelsk, tysk, fransk og italiensk. Men jeg har da noget ekstra i og med, at jeg også har min italienske advokattitel. Jeg kan se længere end bare til den danske grænse, siger Sandra Moll.

REGLERNE ER FOR UKLARE

Ifølge reglerne i dag findes der et EU-direktiv, der giver advokater fra andre EU-lande mulighed for at få en dansk beskikkelse efter mindst tre års erfaring på et dansk advokatkontor. Der er dog også andre muligheder, der giver en kortere 'prøvetid', hvis man har arbejds erfaring fra sit felt som f.eks. EU-ret fra et tidligere job eller har opholdt sig i Danmark tidligere. Det er Justitsministeriet, der afgør, om man har tilstrækkelige kompetencer inden for dansk ret og dansk kundskaber til overhovedet at få en dansk beskikkelse. Men de tre år er faktisk for længe at vente, mener juraprofessor og tidligere advokat Morten Midtgaard Fogt, Aarhus Universitet, der argumenterer for, at vi i Danmark bør se på reglerne for de udenlandske advokater.

- Vi bør overveje, om vi kan lave et mere fleksibelt og hurtigere system, så de udenlandske advokater, der jo allerede har en beskikkelse fra hjemlandet, ikke behøver gennemgå et langt forløb her i Danmark, siger Morten Midtgaard Fogt.

Han foreslår, at man indfører en alternativ ordning med en advokatprøve, der kan aflægges efter et kortere obligatorisk eller valgfrit kursusforløb.

- Det drejer sig ikke om at sænke kravene, vi skal ikke gå på kompromis med kvaliteten, men om at gøre ordningen fleksibel og mere attraktiv, siger han.

Selv har han også en beskikkelse som tysk

advokat – eller Rechtsanwalt, som det hedder der – og i Tyskland har de udenlandske advokater mulighed for at tage en egnethedsprøve for at få bestallingen. Morten Midtgaard Fogt har haft flere henvendelser fra tyske advokater, der har haft lidt svært ved at finde rundt i reglerne i Danmark, når det handler om at få en dansk beskikkelse.

- Det kunne måske være en idé at skabe lidt mere forudsigelighed i systemet, så de udenlandske advokater ved præcist, hvilke betingelser og krav, de skal leve op til.

Morten Midtgaard Fogt mener, at det er vigtigt at have udenlandske advokater med en dobbelt beskikkelse i landet. Både for advokaternes egen, de store advokatfirmaers og klienternes skyld.

- Det vil give mere kvalitet i rådgivningen og virke mere troværdigt over for klienterne. Hvis man for eksempel arbejder med at rådgive om køb af fast ejendom i Berlin og en kombination af dansk og tysk ret, så kræver det et kendskab til begge lejre. Her har den dobbelte beskikkelse en stor værdi. Det kan

SPANSK ADVOKAT – OG DANSK: Det var også kærligheden, der fik gjort José Maria Barnils interesseret i Danmark. Han blev færdiguddannet som advokat i slutningen af 80'erne og mødte sin nuværende danske kone under et studieophold i Canada. I 1993 flyttede han til Danmark, og ugen efter havde han job som spansk advokat hos advokaterne i Amaliegade 42 i København. I 2000 besluttede han at forsøge at få en dansk beskikkelse og sendte en ansøgning ind til Justitsministeriet. Og ca. et halvt år efter var han dansk advokat. "De ringede en dag, og vi havde en fem minutters samtale for at se, om jeg kunne sproget. Så det var meget nemt," fortæller José Maria Barnils, der forinden havde fået sin principal på advokatkontoret, advokat P.R. Meurs-Gerken, til at skrive under på, at han rent faktisk havde erfaring med dansk ret og beherskede det danske sprog. Han mener, at det giver ham lidt pondus over for kunderne, at han nu også har den danske beskikkelse. "Der er ikke mange udenlandske advokater i Danmark med dobbelt beskikkelse, så det er også et godt markedsføringsredskab," siger han. José Maria Barnils arbejder i dag hos Forum Advokater i Roskilde.

TYSK ADVOKAT – OG DANSK: Julia Marquier er fra Siegen, en lille by i nærheden af Köln. Hun er tysk advokat og uddannet inden for EU- og konkurrenceret. Fra efteråret 2005 og frem til slutningen af april 2008 har hun arbejdet hos det danske advokatfirma Plesner, fordi hun havde en dansk kæreste og flyttede op til ham. I oktober 2007 fik hun sin danske advokatbeskikkelse, fordi hun nu havde aftjent en slags 'værnepligt' på et dansk advokatkontor. Denne 'værnepligt' er som udgangspunkt på tre år, men i Julias tilfælde blev den nedsat til to år af Justitsministeriet, fordi hun havde anden arbejds erfaring i forvejen. "Jeg tror, det er en fordel over for klienterne, at jeg både har den tyske baggrund med mig, men også har en dansk beskikkelse. Jeg kommer nok ikke til at arbejde med andre sager nu end tidligere. Men når muligheden var der, kunne jeg lige så godt få beskikkelsen," siger Julia Marquier, som selv er blevet overrasket over, hvor lidt det har betydet for de fleste klienter, at dansk ikke er hendes modersmål. "Jeg havde forestillet mig, at nogle klienter ville studse lidt over, at jeg måske ikke altid lige kunne finde det helt rigtige ord på dansk, men jeg har kun positive oplevelser. Så længe man giver god rådgivning, føler klienterne sig trygge," er hendes indtryk. Julia Marquier er i øvrigt glad for, at hun ikke skulle op til endnu en eksamen for at få sin danske beskikkelse. Hun har trivedes godt i Danmark, hvor hun har oplevet arbejdsmiljøet som mere afslappet og mindre hierarkisk end i Tyskland. Julia Marquier skal nu tilbage og arbejde som advokat i Tyskland.

faktisk ikke skade – kun gavne, mener Morten Midtgaard Fogt.

HOLDER PÅ DET DANSKE

Den danske juraprofessor får opbakning af advokat Sune Skadegård Thorsen, der selv er meget internationalt orienteret i sit arbejde i firmaet Law House.

-Det er nærmest umuligt for udenlandske advokater at komme til at arbejde i Danmark. Der er en kæmpe udfordring i at gøre os mere internationale. Men det griber ind i hele vores forestilling som nation. Hele den politiske strømning går lidt den modsatte vej – vi holder

fast på det nationale – det danske, siger han. Kun de allerstørste firmaer tager udenlandske, amerikanske eller engelske, advokater ind for at rådgive f.eks. om international kontrakt-ret – så de kan hjælpe det danske firma til at forstå deres engelske samarbejdspartneres tilgang. -Der er meget lidt tradition for at se de internationale muligheder, der er lidt en "hov, vi bliver lige globaliseret her"-holdning, siger Sune Skadegård Thorsen. Som eksempel nævner han en fransk kvinde, der arbejdede for ham sideløbende med sit jurastudie. Hun havde allerede en juraek-

samen fra Frankrig plus en etårig overbygning i international ret, men kvinden skulle tage fire år på universitetet i Danmark for at kunne blive advokatfuldmægtig.

- Efter mange overvejelser blev de fire års ødegang lagt til side, og vi blev begge ansat på Novo Nordisk, som endte med at anerkende den franske uddannelse. Hun var jo død kvalificeret, så det gav ikke mening, at hun skulle læse fire år mere, siger Sune Skadegård Thorsen.

VIL HAVE SPECIALISTER

Men de store danske advokatkontorer er fak-

tisk ikke fyr og flamme for at få flere udenlandske advokater med en dobbeltbeskikkelse. Både hos Kromann Reumert og Bech-Bruun er de glade for de udlændige, de har ansat – og synes, det er vigtigt at have dem. Men ikke til at tage sig af dansk lovgivning.

- Vi er ikke interesseret i at få generalister. Det er slet ikke vores strategi. Kun specialister på de enkelte områder er gode nok til vores klienter, og hvis vi har en sag, hvor det er vigtigt at have viden om f.eks. både det tyske og det danske retssystem, så sender vi to advokater, siger managing partner Randi Bach Poulsen hos Bech-Bruun. Hos Bech-Bruun har de i øjeblikket to tyske og en amerikansk advokat ansat, og de er blandt andet væsentlige i opstartsfasen, hvor Bech-Bruun lige skal pejle sig ind på en international opgave og finde ud af, hvad der kræves.

POSITIVT OMDØMME

Hos Kromann Reumert har de 10-12 udlændinge ansat, hvoraf hovedparten er tyskere tilknyttet firmaets "German Desk".

- Typisk er det de udenlandske jurister, der kommer til os for at høre om jobmuligheder, men det hænder også, at vi selv er offensive. Vi vil meget gerne ansætte dem, der har en relevant faglig profil, og ansættelse af udenlandske jurister giver helt sikkert en kulturel dimension, der også påvirker vores virksomhed positivt, siger HR-direktør Søren Villadsen fra Kromann Reumert. Der er ingen tvivl om, at Kromann Reumert på det tyske marked har oplevet det som en fordel også at kunne bistå med tyske advokater, vurderer Søren Villadsen.

- Men jeg mener generelt ikke, at der er nævneværdige forretninger, der går os af hænde, fordi vi ikke har advokater med både udenlandsk og dansk advokatbeskikkelse, siger han.

- Man skal alligevel have mange sager, hvis man skal holde sig skarp på et lands retsområde. Hvis man for eksempel har en

portugisisk advokat i Danmark, der kun har enkelte sager om året i Portugal, så vil det være langt mere troværdigt, hvis vi engagerer os med en lokal portugisisk advokat, der har sager i Portugal året rundt, siger Søren Villadsen.

Netop det med at holde sig opdateret fremhæver Casper Hauberg Grønnegaard, der er direktør i advokatkæden Ret & Råd, også som et muligt problem, når talen falder på de udenlandske advokater. For selv om man kan holde sig ajour via de elektroniske medier om sit lands retspraksis, så er det tit i de skrevne medier, at de retsmæssige emner og problemstillinger, bliver taget op.

- Vi plejer at købe bistand ind udefra, og det fungerer fint.

Til gengæld arbejder Ret & Råd-kæden på at lave en udvekslingsordning med Sverige og Tyskland, når det gælder fuldmægtige. Også for at gøre sig til et attraktivt arbejdssted for en lille årgang, hvor alle kappes om de kloge hoveder.

- Vi har en strøm af sager begge veje og bygger meget af vores forretningskæde på sociale og faglige netværk. Derfor er det godt med udveksling af viden og kultur. Med det er jo altså ikke med henblik på, at de så skal blive efterfølgende i landet, siger Casper Hauberg Grønnegaard.

Regler for udenlandske advokater, der vil arbejde i Danmark:

Der er ti udenlandsk uddannede advokater, der har fået en dansk beskikkelse og i øjeblikket arbejder i Danmark – uden at have taget en dansk juraeksamen. Hovedparten af dem er fra Tyskland, men der er også flere engelske og spanske advokater på listen.

Det er Justitsministeriet, der vurderer, om de enkelte advokater kan få en dansk beskikkelse.

Der er tre veje at gå, hvis udlændinge vil have en dansk beskikkelse. Den ene er ved direkte at opfylde betingelserne i retsplejelovens paragraf 119, som kræver, at man har en dansk juridisk kandidatuddannelse.

Mulighed nummer to drejer sig om EU-direktivet om 'Anerkendelse af erhvervsmæssige kvalifikationer'. Hvis du kommer fra et andet EU-land, et EØS-land (det europæiske økonomiske samarbejde) eller Schweiz, kan man blive beskikket som dansk advokat, når man har udstået en prøvetid, der ikke må overstige tre år. Prøvetiden kan dog også være helt ned til kun et halvt år, hvis ansøgeren tidligere

har arbejdet i Danmark og har et meget godt kendskab til det danske retsvæsen. Prøvetiden tæller typisk fra det øjeblik, man blev ansat i Danmark.

Mulighed nummer tre måde finder man i 'Bekendtgørelse om EU-advokaters etablering her i landet'. Hvis man kommer fra et andet EU-land og i mindst tre år har arbejdet som advokat i Danmark under sin udenlandske titel og har beskæftiget sig med dansk ret, kan man få en dansk beskikkelse. Først tjekker Justitsministeriet, at man reelt har den erfaring og viden om det danske retssystem, det kræves – eventuelt tester Justitsministeriet ansøgerens sprogkundskaber gennem en samtale.

I de to sidstnævnte modeller vil det altid bero på en konkret vurdering, om den udenlandske advokat taler tilstrækkelig godt dansk og ved nok om dansk ret til at kunne få en beskikkelse.

Sagsbehandlingstiden er individuel, men ligger ifølge Justitsministeriet på omkring tre-fire måneder.

Læs mere om reglerne på www.retsinfo.dk

Erhverv

Vi sætter fokus på din
ERHVERVSEJENDOM

Kontakt din lokale EDC erhvervsmægler på www.edc.dk/erhverv eller på telefon 33 26 77 77

LIVET I BYRETTE

Filminstruktøren Carl Th. Dreyer skrev mere end tusind satiriske klummer om livet i den københavnske byret. En sjælden og personlig form for retsreportage, som ikke findes tilsvarende i dag.

I ÅRENE 1936 – 1940 var filminstruktøren Carl Th. Dreyer en fast gæst i den københavnske byret. Herfra rapporterede han dagligt – under pseudonymet ‘Tommen’ – til dagbladet B.T. Det blev til cirka tusind retsreportager, oftest klummer med et let causerende anstrøg, som med humor og sarkasme tog livtag med byrettens udstilling af hverdagens små, moralske dilemmaer. Carl Th. Dreyer var nemlig ikke interesseret i jura og domsafsigelser.

- Dreyers byretsreportager gik grundlæggende ud på at fortælle noget om, at ‘sådan er livet også’. Derfor blev reportagerne meget passende lanceret under rubrikken ‘Livet i Byretten’. Det var ikke reportager, som levede op til journalistiske nyhedskriterier såsom aktualitet og relevans. Dreyers sigte var et andet: Han var optaget af personernes individuelle historier, deres skæbne og den forseelse, som var gået forud for strafudmålingen, fortæller Casper Tybjerg, lektor i filmvidenskab ved Københavns Universitet og en af landets førende Carl Th. Dreyer-forskere. Han tilføjer:

- De moralske dilemmaer, som en rettergang sætter på spidsen – herunder det enkelte menneskes oplevelse af ret og rimeligt

og lovens bogstaver – var temaer, som Dreyer gang på gang kredsede om. Både i byretsreportagerne og i flere af sine film.

MØDET MED SKÆBNER

Baggrunden for Carl Th. Dreyers byretsreportager var dårlig økonomi. I 1930-32 havde han instrueret og produceret ‘Vampyr’, men filmen blev langt fra en kommerciel succes, og Carl Th. Dreyer havde efterfølgende svært ved at finde nyt arbejde i filmbranchen. De økonomiske vanskeligheder blev en belastning, og for at kunne forsørge sig selv og sin familie søgte Dreyer tilbage til et tidligere erhverv: journalistikken.

- Selvom Dreyer primært skrev retsreportagerne for at tjene penge, efterlader de klart det indtryk, at han fandt det liv, som udspillede sig i byretten interessant. Han har formentlig oplevet byretten som et underholdende drama, hvor der var en tydelig rollefordeling mellem dommere, advokater og sigtede, og hvor ingen kendte historiens udfald på forhånd. I et interview sagde Dreyer engang, at “Byretten giver mig hver dag mulighed for at møde mennesker og menneskeskæbner.” På den måde var arbejdet med retsreportagerne ikke det rene tidsspilde. Det var noget, Dreyer havde gavn af, og jeg tror, at han brugte dem som en slags forberedelse til de filmproduktioner, han så inderligt drømte om at vende tilbage til – og som han kom til at vende tilbage til, fortæller Casper Tybjerg.

Han nævner, at forskellige former for rettergang indgår i flere af Dreyers film. Casper Tybjerg afviser imidlertid, at konkrete sager fra byretsreportagerne skulle genfindes som deciderede inspirationskilder til Carl Th. Dreyers senere film.

- Det er der ikke belæg for at konkludere. Til gengæld kan man hævde, at Dreyers arbejde med byretsreportagerne skærpede hans sans og evne til at karakterisere mennesker. Og det har han helt sikkert brugt

i sine film, siger Casper Tybjerg, der i øjeblikket arbejder på en stor Carl Th. Dreyer-biografi. Casper Tybjerg beskriver Carl Th. Dreyer som et disciplineret og målrettet menneske. Også når det drejede sig om at vælge den helt rigtige byretssag at skrive om. Oftest gik han langt uden om de alvorlige og tragiske drabssager og søgte i stedet direkte mod hverdagssagerne. Gerne dem med et komisk potentiale.

- Dreyer var interesseret i de retssager, hvor den sigtede eller tiltalte havde udvist uagtsomhed, dumhed eller svaghed. Han havde en fin sans for at fange de små nuancer, beskrive dem og karakterisere dem. Det kunne for eksempel være en sag, som handlede om, at en fulderik havde forvildet sig ind på et københavnsk nonnehospital, hvor han var faldet i søvn i en elevator. Eller det kunne være en sag om en pige, der var trådt ud foran en bil med det resultat, at bilen var blevet påkørt bagfra.

- Hvor alvorligt skal man i grunden se på den slags sager? Det var et spørgsmål, der tydeligvis interesserede Dreyer. Derfor skrev han sine reportager med en let sarkastisk humor – gerne krydret med nogle vidtløftige metaforer – der lagde en ironisk distance til selve sagen, og som fik de involverede personer til at fremstå blottede, forklarer Casper Tybjerg.

Vil du læse mere...

Især to bøger bidrager til at belyse Carl Th. Dreyers arbejde fra byretten: Drouzy, Maurice. *Carl Th. Dreyer, født Nilsson*. Oversat af Lone Backe & Bibba Jørgen Jensen. 2 bd. København: Gyldendal, 1982. Schepelern, Peter, red. *Tommen: Carl Th. Dreyers filmjournalistiske virksomhed*, Sekvens: særække. København: C. A. Reitzel, 1982.

SKRED I RETSREPORTAGEN

Jan Søgaard, mangeårig kriminal- og retsreporter på B.T., mener, at netop Carl Th. Dreyers personorienterede form for retsreportage ville have vanskelige betingelser i dag:

- Vi er blevet mere tilbageholdende i dækningen af retsstof, end man var for årtier tilbage. Før i tiden – for eksempel på Dreyers tid – gik man langt tættere på personerne i en retssag. Dengang syntes tankegangen at være, at når en retssag var offentlig, var de involverede frit bytte, og journalisterne kunne stort set skrive hvad som helst. I dag har vi blandt andet et navneforbud og et identitetsforbud, som gør det vanskeligt at skrive nærgående om de involverede personer i en retssag. På den måde er der sket nogle skred i retsreportagens udvikling, siger Jan Søgaard, der ærgrer sig over, at der ikke længere findes plads til de mere kuriøse retsreportsager.

- Offentligheden har krav på et indblik i

vores retssystem, men det er oftest de store sager, som løber med al opmærksomheden. Jeg kunne godt tænke mig, at der var flere af nutidens journalister, som evnede at dække de små hverdagshistorier. Fordi disse historier bidrager til at give et mere nuanceret billede af retssystemet, siger Jan Søgaard. Han kan sagtens genkende Carl Th. Dreyers socialrealistiske skildringer af livet i byretten.

- Socialrealismen møder man både blandt de tiltalte og ofrene. Derudover er der aldrig to sager, som er ens. Der er altid forskellige aktører, motiver og baggrunde – på den måde åbner byretten for et drama, som varierer fra sag til sag. Men hvis nogen skal have et indblik i den socialrealisme, kræver det, at der er journalister, som sætter sig ned og følger sagerne i byretten. Tager man fem små sager en formiddag, kan det sagtens tænkes, at der gemmer sig en sjov historie eller en interessant menneskeskæbne. Men den type

retsreportager ofres der ikke resurser på i nutidens medieverden, siger Jan Søgaard, der peger på det faktum, at de færreste medier i dag råder over egentlige retsredaktioner. I modsætning til for 20 – 25 år siden hvor de store morgenaviser havde retsreferenter, som fast frekventerede byretten og overværede de forskellige sager.

- Den gammelkendte retsreferent, der satte sig i byretten klokken ni om morgenen, fulgte sagerne, gik hjem og skrev nogle nyhedshistorier, eksisterer ikke længere. Det hænger selvfølgelig sammen med den skærpede mediekonkurrence. De fleste chefredaktioner har taget den beslutning, at der ikke skal ofres penge på retsredaktioner. I stedet overlades stoffet til indlands-redaktionerne. Desværre betyder det, at journalisterne ikke længere får det samme forhold til retssystemet – til advokaterne, til dommerne, til de sigtede. Til historierne, siger Jan Søgaard.

FLERE VARETÆGTSFÆNGSLINGER KAN FØRE TIL ØGET MISBRUG AF BØRN

Et nyt lovforslag fra regeringen kan – stik imod intentionen – føre til flere overgreb på børn.

Retshåndhævelsesarrest:

Retsplejelovens § 762, stk. 2, om retshåndhævelsesarrest har følgende ordlyd:

En sigtet kan endvidere varetægtsfængsles, når der foreligger en særligt bestyrket mistanke om, at han har begået

1) en lovovertrædelse, som er undergivet offentlig påtale, og som efter loven kan medføre fængsel i 6 år eller derover, og hensynet til retshåndhævelsen efter oplysningerne om forholdets grovhed skønnes at kræve, at sigtede ikke er på fri fod, eller 2) en overtrædelse af straffelovens 119, stk. 1, § 123, § 134 a, §§ 244-246, § 250 eller § 252, såfremt lovovertrædelsen efter oplysningerne om forholdets grovhed kan ventes at ville medføre en ubetinget dom på fængsel i mindst 60 dage og hensynet til retshåndhævelsen skønnes at kræve, at sigtede ikke er på fri fod.

JUSTITSMINISTERIET FORBEREDER et lovforslag om udvidelse af adgangen til at varetægtsfængsle sigtede i sager om seksuelt misbrug af børn. Det er min opfattelse, at en adgang til varetægtsfængsling i videre omfang er unødvendig og måske endda på sigt vil skade de børn, som lovforslaget tilsigter at ville beskytte.

Lovforslaget indgår i det nye regeringsgrundlag fra november 2007. Regeringen varslede på baggrund af en kommende betænkning fra strafferetsplejeudvalget at ville forbedre mulighederne for at varetægtsfængsle både før og efter dom i sager om seksuelt misbrug af børn.

Strafferetsplejeudvalget kom i februar 2008 med denne betænkning, som indeholder et forslag til en udvidelse af adgangen til retshåndhævelsesarrest navnlig i sager om seksuelle krænkelser over for børn.

Hele sagen tager udgangspunkt i, at der i offentligheden havde været rejst spørgsmål om mulighederne for at varetægtsfængsle sigtede og dømte i sædelighedssager. Synspunktet havde været, at det kan virke stødende, at personer, der sigtes for sædelighedskriminalitet, og navnlig personer, der er dømt for sædelighedskriminalitet, kan være på fri fod, indtil der efter endelig dom kan iværksættes afsoning.

EN UNØDVENDIG LOVÆNDRING

Strafferetsplejeudvalgets betænkning inde-

holder en beskrivelse af to af de mest omtalte sager vedrørende krænkelser af børn:

- I den ene sag blev den tiltalte i maj måned 2003 idømt seks måneders fængsel for seksuelle krænkelser af børn. Den domfældte blev godt seks måneder senere tilsagt til afsoning. Han var imidlertid udvandret til USA allerede i august.

For det første må det bemærkes, at hvis der i en konkret sag er mistanke om, at den sigtede eller dømte vil forlade landet, er der allerede i dag mulighed for at varetægtsfængsle på grund af undvigelsesrisiko. Dertil kommer, at det største problem i sagen vel var, at der gik seks måneder fra endelig dom og indtil tilsigelsen til afsoning. Tilsigelse til afsoning sker for tiden meget hurtigere end de seks måneder, som var tilfældet dengang, og sagen indikerer derfor konkret ikke et behov for en udvidet adgang til varetægtsfængsling.

- I den anden sag var den tiltalte straffet mange gange tidligere og blev sigtet for flere tilfælde af anden kønslig omgængelse end samleje med en 12-13-årig dreng og blufærdighedskrænkelser over for to 11-årige drenge. Han blev varetægtsfængslet i en kortere periode omkring årsskiftet 2005/2006 efter reglerne om påvirkningsrisiko.

Han blev i november 2005 idømt et års fængsel i byretten. Landsretten stadfæstede dommen, mens Højesteret hævdede

straffen til fængsel i to år og ni måneder. Manden blev undervejs i forløbet tiltalt og idømt tre måneders fængsel for seksuelle krænkelser af børn begået, mens sagen verserede for byretten.

Allerede i dag kan der varetægtsfængsles på retshåndhævelsessensyn i sager som den nævnte, fordi strafferammekravet på seks år var opfyldt, ligesom straffen blev langt over de otte-ti måneder, som i dag kræves, hvis der skal varetægtsfængsles på retshåndhævelsessensyn.

Der kan selvsagt være andre sager, som har været genstand for offentlig omtale, men i alt fald er de to ovennævnte sager ikke udtryk for, at der er behov for en udvidelse af adgangen til varetægtsfængsling. Adgangen til varetægtsfængsling findes, hvis reglerne udnyttes.

Desuden har Straffelovrådet netop afgivet en udtalelse om strafniveauet i sager om seksuelt misbrug af børn. Det deri indeholdte lovudkast er formuleret som en straffeskærpelsesbestemmelse med det formål at sikre, at straffen i en række sager om seksuelle overgreb mod børn fastsættes på linje med de sanktioner, som fastsættes i sager om voldtægt af voksne. En straffeskærpelse inden for dette område vil betyde, at der vil kunne varetægtsfængsles i videre omfang end i dag, idet straffen i flere tilfælde må forventes at blive på mere end otte-ti måneders fængsel.

Visitationsordningen for seksualforbrydere:

Visitationsordningen for seksualforbrydere blev indført på forsøgsbasis den 1. oktober 1997 og blev gjort permanent i 2001. Ordningen blev i november 2005 justeret på forskellige punkter. Visitationsordningens målgruppe er seksualkriminelle, som er idømt en tidsbestemt fængselsstraf for overtrædelse af straffelovens § 210 om incest eller straffelovens kapitel 24 (§ 216 -236) om forbrydelser mod kønssædeligheden. Visitationsordningen indebærer i praksis normalt fire til seks ugers ophold på den særlige visitationsafdeling på Anstalten i Herstedvester. Formålet med visitationsordningen er at sikre den bedst mulige placering og behandling af personer, der dømmes for en seksualforbrydelse.

RISIKO FOR ØGET MISBRUG AF BØRN

En udvidelse af adgangen til at varetægtsfængsle i sager om seksuelle krænkelser af børn betyder selvsagt fængsling af nogen, som i dag er på fri fod, indtil en dom skal afsones. Det er muligt, at dele af befolkningens retsfølelse derved vil blive tilfredsstillet

i højere grad end i dag. Prisen er imidlertid for høj, da en udvidet adgang til varetægtsfængsling betyder, at færre krænkere vil komme i de målrettede behandlingstilbud, som tilbydes i dag.

Der har siden 2001 eksisteret en visitationsordning for seksualforbrydere, som alle visiteres gennem Anstalten ved Herstedvester med henblik på at vurdere, om den dømte har behov for og kan motiveres for behandling. Behandlingspersonalet forsøger tillige at motivere de indsatte for psykiatrisk/sexologisk behandling.

I forbindelse med udarbejdelsen af betænkningen oplyste Kriminalforsorgen, at det er behandlingspersonalets erfaring, at dømte, der begynder deres afsoning i et arresthus, er mindre motiverede for behandling end personer, der starter med afsoning i visitations- og observationsafdelingen i Anstalten ved Herstedvester.

Der er således to hovedproblemer i forhold til en udvidet adgang til varetægtsfængsling forud for endelig dom:

Det første problem består i, at motivationen til at indgå i et senere behandlingsforløb falder. Der findes ikke nærmere undersøgelser af baggrunden for dette. Et bud kunne være, at seksualforbrydere oftest er placeret lavest i fængselshierarkiet og derfor formentlig bruger mange ressourcer på at forholde sig fornægtende under en varetægtsfængsling sammen med andre arrestanter.

Det andet problem er selve den tidsmæssige udstrækning af sagen indtil endelig dom. Betænkningen foreslår, at varetægtsfængsling kan iværksættes, hvis straffen må forventes at ligge på fængsel i tre til fem måneder. Det er meget få sager, som med dagens berrammelsestider, kan forventes behandlet i to instanser inden for dette tidsrum. Konsekvensen bliver derfor, at der ikke levnes tid til behandling, når der afsiges endelig dom i sagen. Det kan ikke være i børnenes interesse.

I mange tilfælde er det næppe en løsning at påbegynde behandling under varetægtsfængslingen. En række tiltalte nægter sig skyldige og vil derfor afvise, at de har noget som helst behandlingsbehov. Man kan imidlertid håbe, at den samme person efter en

domfældelse i én eller to instanser vil kunne motiveres til behandling. Motivationen kan eventuelt komme fra familie eller venner, som har overværet sagens behandling.

Der kan selvsagt være sager, hvor den sigtede erkender sig skyldig og er motiveret til at indgå i behandling. Man kan dog frygte, at antallet af tilståelser vil falde, hvis dette typisk vil blive fulgt op af en fængsling af retshåndhævelsessensyn.

VARETÆGTSFÆNGSLING INGEN LØSNING

En debat om risikoen ved udvidelse af adgangen til varetægtsfængsling af seksualforbrydere må forudsætte, at der kan findes oplysninger om antallet af domfældte i behandling, fordelingen af disse på forskellige sagstyper og efter straffens længde samt

resultatet af behandlingen, f.eks. spørgsmål om tilbagefald til ny kriminalitet. Disse oplysninger findes i alt fald ikke offentligt tilgængeligt, og debatten om en udvidelse af adgangen til varetægtsfængsling kommer til at lide under manglen på faktuelle oplysninger.

Undersøgelser fra udlandet tyder imidlertid på, at behandling har den virkning, at der er mindre tilbagefald til ny seksuel kriminalitet.

Bekæmpelse af seksuelt misbrug af børn skal derfor ske ved forsøg på behandling i videre udstrækning. En udvidelse af adgangen til varetægtsfængsling betyder en risiko for, at flere børn bliver udsat for overgreb, fordi krænkeren ikke kommer i behandling.

Retsmæglere til domstolene

Domstolsstyrelsen søger et antal advokater til at fungere som retsmægler ved byretterne, landsretterne og Sø- og Handelsretten, jf. retsplejelovens kapitel 27.

Du kan læse stillingsopslaget på www.domstol.dk

www.domstol.dk

Vil du vide mere om, hvordan Horwath Revisorerne sikrer dig styrke til vækst, kan du tage den første bid med det samme: Kontakt os og aftal et personligt møde, hvor vi præsenterer vores specialer og de fordele, du kan opnå.

Horwath Revisorerne
 Strandvejen 58 / DK-2900 Hellerup
 Tlf. +45 39 29 25 00 / Fax +45 39 29 25 03
info@horwath.dk / www.horwath.dk

"Face to face"

landsdækkende erhvervsejendomsrådgivere

Henning Reinholdt
Partner, statsaut.
ejendomsrådgiver
& valuar
hr@gaarde.dk

Peter Reinholdt
Partner,
valuar
pr@gaarde.dk

Lone Thuen
Partner,
valuar
lt@gaarde.dk

Thor Heltborg
Partner, statsaut.
ejendomsrådgiver
th@gaarde.dk

Thomas Krogh Mathiasen
Partner,
Statsaut. ejendomsrådgiver
tk@gaarde.dk

Lisbeth Reinholdt Dohn
Sagsbehandler
lr@gaarde.dk

Anne Jansen
Regnskabschef
aj@gaarde.dk

Maria Schmidt
Sagsbehandler
ms@gaarde.dk

Carsten Petersen
Bygningskonstruktør
cp@gaarde.dk

Martin Nyholm Poulsen
Cand. Jur.
mp@gaarde.dk

Steen Kodahl Ledet
Afdelingschef,
Statsaut. ejendomsrådgiver
stk@gaarde.dk

Mia Brammer-Olsen
Sagsbehandler
mbo@gaarde.dk

Helle Lindhardt
Erhvervskonsulent, cand. merc.
hl@gaarde.dk

Natasha Bernier
Grafisk designer
nb@gaarde.dk

Iben Hjorth Jensen
Advokat
ihj@gaarde.dk

Regitze Lund
Statsaut. ejendomsrådgiver
rl@gaarde.dk

Jens Erik Karlsen
Statsaut. ejendomsrådgiver & valuar
jek@gaarde.dk

Gitte Würzler Christensen
Statsaut. ejendomsrådgiver,
valuar
gc@gaarde.dk

Karen Draslov
It-ansvarlig
kd@gaarde.dk

Bo Binau
Erhvervskonsulent
bb@gaarde.dk

Ole Gissel
Erhvervskonsulent
og@gaarde.dk

Pia Wandahl
Erhvervsmægler
pw@gaarde.dk

Katja Hilligsøe Paulsen
Sagsbehandler
kp@gaarde.dk

Anders Bech Mathiesen
Statsaut. ejendomsrådgiver
abm@gaarde.dk

Lene Dagger
Receptionist
ld@gaarde.dk

GaardeErhverv

København Ø | Århus C | Fredericia | 70 20 47 11 | gaarde.dk

RETFÆRDIGHED KOMMER ALDRIG PÅ TALE

Det er vel næppe nogen hemmelighed, at advokaterne har lidt, og lider stadig, under politi- og domstolsreformen. Men er det rimeligt, at klienterne også lider?

JEG TÆNKER HER PÅ de sager, hvor man som advokat efterhånden bruger en hel del tid på at servicere retten og politiet; for ikke at sige den tid, som vi bruger på at rykke og følge op på sager over for politiet og domstolene.

I f.eks. straffesager meddeler vi jo registreret tidsforbrug til retten, men burde vi ikke også sige til retten, at x procent af tidsforbruget er gået med at hjælpe retten finde sagen, rykke for berømmelse af retsmøde, forklare klienten hvorfor der ikke ske noget i sagen endnu, etc.

Er det ikke kun rimeligt, at det er staten, som skal betale for statens rod og kaos?

Jeg har prøvet at tage til Jylland blot for at finde ud af, at tre vidner ikke var blevet indkaldt. Jeg er spændt på at se, om byretten mener, at det er tiltalte, som skal betale for den fejl!

DE CIVILE SAGER

Hvis man er så heldig, at der er fri proces, og der er en forstående dommer, kan man være heldig at få accepteret det registrerede tidsforbrug; dvs. inkl. den ekstra tid man har brugt grundet domstolens kaos.

Hvis der kun er forsikringsretshjælp, er linjen fast og hård hos forsikringsselskaber-

ne. Det er advokatens fritid, der er brugt på sagen, og den betaler forsikringsselskaberne ikke for.

Hvis klienten selv skal betale, har advokaten et dilemma: skal – skal ikke. Er det fair, at klienten skal betale mere? Overhovedet ikke. Men har man som advokat lyst til at bruge sin fritid på klientens sag? Næppe.

Jamen, det handler jo om gyngerne og karrusellerne, vil mange, måske især ældre, advokater sige.

Mit svar vil være, måske lidt hårdt og brutalt: Vågn op. Der er ikke længere gynger og karruseller. Der er kun karruseller, hvor advokaten får lov til, at det måske lige løber rundt!

RINGE RETSHJÆLP

Advokatvagten er nu blevet lovpligtig gratis ydelse for advokaterne; eller skal vi sige familieadvokaterne?

Småsagerne indebærer, at vi enten over en bred kam henviser klienterne til byrettens gratis jura-bistand, eller at vi skal lave endnu mere gratis arbejde ved at rådgive klienterne om, hvilke sager som vi kan anbefale, at de starter som småsag, eller fortsætter som sagsøgt.

Den offentlige retshjælp ved advokat, advokatretshjælpen, er blevet cementeret som en ren farce; se kollega Jens Frederik Hansens indlæg i Advokaten, nummer 4/2007. Alene kravet om at retshjælpen ikke må være et tilskud, men skal udgøre hele betalingen, gør, at retshjælpen er uanvendelig til f.eks. småsager. For hvilken advokat vil gennemgå en sag og tage ansvaret for rådet til klienten om at gå eller ikke gå ned i byretten for at starte en småsag for de få hundrede kroner, som advokatretshjælpen giver? Det krav har en lovhjemmel, som i bedste fald er særdeles tvivlsom.

Og byretsdommernes praksis og logik er jo benhård: Der kan ikke gives udvidet retshjælp til at ansøge om fri proces eller forsikringsretshjælp eller til at yde bistand vedrørende en småsag, fordi dette arbejde jo netop ikke er "konfliktløsende", men derimod konfliktskabende.

STÆVN MINISTEREN

Lad mig slutte af med følgende opfordring til Advokatsamfundet: Forhandlinger og hyggelige frokoster med Justitsministeriets tjenestemænd nytter ikke. Indgiv i stedet en stævning, som småsag, mod Justitsministeriet med påstand om, at Justitsministeriet tilpligtes at anerkende, at Civilstyrelsens administrative praksis, om at offentlig retshjælp ikke kan være et tilskud, ikke er lovlig. Stævning i en småsag koster 500 kroner i retsgebyr. Jeg betaler gerne denne udgift.

Hvidvaskloven med kommentarer

Bogen er en kommentar til hvidvaskloven fra 2006 med lovændringen fra 2007 om forordningen om oplysninger om indbetaler ved pengeoverførsler. Den omtaler også relateret regulering i anden lovgivning.

Hvidvaskreguleringen er siden den første hvidvasklov i 1993 blevet stadig mere omfattende. I dag er finansiering af terrorisme også omfattet, kredsen af virksomheder og personer, der er omfattet af loven, er udvidet og 2006-loven udvidede kravene til legitimisation m.v.

Kommentaren er både en juridisk lovkommentar, en generel orientering om området og et hjælpemiddel til at administrere lovens krav.

Pris: kr. 595,- ekskl. moms

Sider: 363

ISBN.nr.: 9788761921277

1. udgave 2008

Der tages forbehold for trykfejl og udsolgte varer. Ved bestilling under kr. 1.000,- pålægges kr. 47,- i porto og ekspeditionsgebyr.

FORLAGET THOMSON

Nytorv 5 • 1450 København K • Tlf. 33 74 07 00 • www.thomson.dk

ubegrænset frihed

Med WeDo\$Advokat ASP får du det hurtigste, billigste og mest fleksible administrative system på markedet.

Med WeDo\$Advokat ASP bliver du ikke låst fast i et stift og lukket system - tværtimod. Uanset hvilke faciliteter du benytter i det omfattende system, er prisen den samme.

Med WeDo\$Advokat ASP behøver du ikke at investere i nye versioner af MS-Office pakken og andet software for at opnå fuld integration. Du beholder, hvad du har og lader det ligge der, hvor du har det installeret i dag.

Via den nye "Thin-Client" teknologi afvikles WeDo\$Advokat ASP lynende hurtigt fra din PC's velkendte skrivebord som ethvert andet program. Backup, drift og vedligeholdelse skal du ikke tænke på - det klarer vi for dig.

Med WeDo\$Advokat ASP bestemmer du selv, om du vil arbejde fra kontoret, fra hjemmet eller sommerhuset, eller fra et hvilket som helst andet sted med internetadgang.

Det kalder vi ubegrænset frihed! Og prisen...
Ja, den vil helt sikkert give dig luft under vingerne:

Fra 700 kr. pr. bruger pr. mdr. – og nedefter!

Hør mere om ubegrænset frihed.

Ring på 3969 7111

eller gå ind på www.datamann.dk

SERIE Advokaten begyndte i forrige nummer en lille serie, hvor vi beder helt almindelige advokater komme med deres bud på, hvad retssikkerhed er. Baggrunden er, at Advokatrådets lovudvalg arbejder med et nyt program om netop retssikkerhed. Som led i arbejdet har Advokatrådet afholdt et indledende møde med eksperter fra advokatverdenen og afholdt en temadag om emnet med eksterne organisationer. Artiklen her er den sidste i serien og tænkt som et oplæg til den videre debat.

OVERVÅGNING OG KONTROL UDFORDRER RETSSIKKERHEDEN

Der er brug for større opmærksomhed om, hvordan enkeltsager fører til uigennemtænkt lovgivning. Og vi bør lade os inspirere af EU, som i højere grad sætter dato på, hvornår vedtagne love skal revideres.

JEG HAVDE FOR NYLIG EN SJÆLDEN lejlighed til at bruge en hel arbejdsdag på at diskutere begrebet retssikkerhed. Det var i forbindelse med Advokatrådets retssikkerhedsdag, hvor jeg var inviteret til at holde et oplæg om Dansk Industris (DI) syn på den aktuelle situation for retssikkerheden i Danmark. Det var en spændende og udbytterig dag, der bekræftede, at der er mange gode kræfter, som arbejder for en forbedret retssikkerhed for borgere og virksomheder.

Men dagen satte også fokus på de problemer for retssikkerheden, som jeg personligt desværre også oplever i min dagligdag.

Som advokat i Dansk Industri har jeg kontakt til mange virksomheder i konkrete

juridiske sager og er samtidig på vegne af DI en aktiv deltager i lovgivningsprocessen. Som et led i mit arbejde i DI har jeg gennem de seneste år oplevet en klar tendens til, at der i højere og højere grad indføres lovgivning, hvor myndighederne gives øget mulighed for kontrol og overvågning af både borgere og virksomheder.

Dette er efter min opfattelse en tendens, som et velfungerende retssamfund skal være meget påpasselig med.

HUHEJ-LOVGIVNING

Indførelsen af lovgivning med flere kontrolmekanismer og øget overvågning kan naturligvis i visse tilfælde være nødvendige til beskyttelsen af borgere og samfundet. Problemet består imidlertid i, at der i flere tilfælde ikke synes at blive foretaget tilstrækkelig grundige overvejelser og undersøgelser, før denne begrænsende lovgivning indføres.

Samtidig oplever jeg også en klar stigning i lovgivning, der er fyldt med deciderede fejl og mangler, hvilket igen resulterer i forøget retsusikkerhed for den enkelte borger og virksomhed.

En af årsagerne til denne uheldige udvikling for retssikkerheden kan være, at enkeltsager – det være sig kriminelle handlinger begået af borgere eller enkelte virksomheder – synes at nyde stor politisk bevågenhed. Som omtalt skal samfundet iværksætte nødvendige tiltag for at stoppe ulovligheder, men en vigtig del af retssikkerheden er også, at

tiltag skal ramme konkret og være proportionale.

Det er tilsvarende et problem for retssikkerheden for særligt virksomhederne, at der er flere retsområder, hvor den ene store lovreform næsten ikke har nået at træde i kraft, før den næste iværksættes. De berørte virksomheder – og deres rådgivere – har på denne baggrund ikke en reel mulighed for at indrette sig på lovændringerne, hvilket selvsagt skaber problemer for den enkelte virksomheds retssikkerhed.

En løsning på disse udfordringer for retssikkerheden kunne være at inddrage de relevante aktører i lovforberedelsen i højere grad, end tilfældet er i dag. Efter min opfattelse kunne man derfor med fordel på flere retsområder nedsætte lovforberedende udvalg med relevante eksterne aktører. De åbenlyse fordele ved inddragelse af eksterne aktører er, dels at disse aktører kan bidrage med vigtig praktisk viden til gavn for det lovforberedende arbejde, dels at sikre den kritiske og grundige dialog om udformningen af det konkrete lovforslag, før det foreligger i en endelig form.

Et godt eksempel på disse fordele er arbejdet i forbindelse med den igangværende modernisering af selskabsretten. Den danske selskabslovgivning har været præget af knopskydning på knopskydning gennem de seneste mange år, hvilket selvsagt har bevirket, at mange virksomheder har haft problemer med at forstå deres retsstilling. Dette har

skabt unødvendige konflikter både i forhold til private parter og myndighederne.

Det forenklingsarbejde af lovgivningen, der nu er igangsat med deltagelse af alle relevante aktører baseret på grundige analyser, vil derfor utvivlsomt bidrage til en forbedret retssikkerhed for virksomhederne.

SLAG I BRUXELLES

I de tilfælde, hvor udvalgsarbejder efter min opfattelse med fordel kunne være nedsat, men hvor det ikke sker, hører jeg ofte den

forklaring, at det drejer sig om en EU-implementering, eller at det af andre årsager er nødvendigt, at lovprocessen skal gå lidt hurtigt.

Helt overordnet er det min opfattelse, at der ikke er nogen lovgivning, som – uanset om det er EU-lovgivning – ikke vil kunne afvente en ordentlig gennearbejdning i f.eks. et udvalg med de relevante aktører.

Det er dog indiskutabelt, at muligheden for at manøvrere helt frit er begrænset i forbindelse med implementering af EU-

retsakter, som i dag udgør langt størstedelen af lovgivningsprocessen.

Det bør derfor overvejes, om slaget for sikring af de retssikkerhedsmæssige garantier oftere skal foregå i Bruxelles i stedet for på Christiansborg. Det er min erfaring, at europæiske politikere og embedsmænd i høj grad forholder sig til konkrete retssikkerhedsmæssige problemstillinger, selv om det naturligvis er vigtigt, at man har en så bred indgangsvinkel på problemet som muligt.

Jeg har på vegne af DI flere gange haft gavn af et godt samarbejde med forskellige andre danske aktører i forbindelse med det europæiske lovforberedende arbejde, men det er desværre stadig undtagelsen, at man rejser sammen til Bruxelles og taler retssikkerhedens sag. Jeg tror, at både borgere og virksomheders retssikkerhed i mange sager kunne have gavn af et bedre europæisk samarbejde mellem de danske aktører.

SOLNEDGANGS-KLAUSULER

Der er også den mulighed, at vi i Danmark efter europæisk forbillede kunne indbygge et servicetjek i den enkelte lovgivning. Således er der ofte i EU-retsakter en bestemmelse om, på hvilket tidspunkt den senest skal tages op til revision, dvs. en slags 'sunset review-clause' – på dansk kaldet solnedgangs-klausuler. En sådan type af bestemmelse i dansk lovgivning kunne måske bidrage til at overveje tiltagets nødvendighed, og i hvert fald fjerne problematisk lovgivning på et tidligt tidspunkt.

Der er på denne baggrund mange gode grunde til, at Advokatrådet og andre aktører også fremover bør afsætte tid til diskussion af, hvordan vi fortsat sikrer retssikkerheden i Danmark bedst muligt. Det er i hvert fald helt sikkert, at retssikkerheden konstant bliver udfordret, og at vi kun kan bevare den intakt gennem en konstant dialog og en fælles indsats.

DEN NYE RETSPLEJE I LANDSRETTERNE SLÅR IGENNEM

DEN 1. JANUAR 2007 SKETE den største reform af justitsvæsenet i næsten 90 år. Reformen efterlader stadig kraftige dønninger i de nye store byretter og politikredse. Det er således navnlig 1. instanserne, der holder for med strukturændringer og ændret opgavefordeling.

Men heller ikke landsretterne har været upåvirkede af ændringerne, og der kan være anledning til at stoppe op og reflektere over nogle af de ændringer i behandlingen af civile sager, som reformen bragte.

BEDRE FORELÆGGELSER

Efter et længere forhandlingsforløb i efteråret lagde landsretterne umiddelbart før jul 2006 hver sin – men næsten identiske – vejledning om behandling af civile sager ud på hjemmesiderne. Og en tidlig morgen i februar 2007, hvor vejrudsigten stod på snestorm, kørte en forhandlingsdelegation af sted fra København mod Viborg for at prøve at få forligt de sidste udeståender. Og siden marts 2007 har landsretterne haft en fælles vejledning om behandling af civile sager.

Vejledningen afspejler de ændringer med hensyn til forberedelsen af civile 1. instanssager, som trådte i kraft 1. januar 2007, herunder navnlig det "nye" fremrykkede forberedende møde. Lige så væsentlig er nok indledningen til afsnittet om ankesager, hvorefter landsretterne tilstræber, at skriftvekslingen om muligt begrænses til ankestævning og svarskrift. Erfaringen fra den første tid er, at en betydelig del af landsretternes ankesager rent faktisk kan berammes efter modtagelse af ankestævning og svarskrift.

Den væsentligste ændring er dog nok

Den største reform af retsvæsenet i næsten hundrede år sætter sig nu spor i landsretterne, hvor sagerne hurtigere bliver berammet og forelæggelserne er mere effektive.

følgerne af nyreguleringen i retsplejeloven om forelæggelse af civile 1. instanssager, hvor det nu anføres: "Oplæsning af de af parterne påberåbte dokumenter finder kun sted i det omfang, der er anledning dertil." I forarbejderne anføres på linje hermed:

"Sagsøgerens forelæggelse af sagen skal være kort, og sagsøgeren bør som led i forelæggelsen i refererende form gengive de relevante dele af sagens skriftlige beviser ..., hvorimod disse normalt ikke bør oplæses hverken i deres helhed eller i væsentligt omfang. Derimod vil det være naturligt, at sagsøgeren som led i forelæggelsen oplæser væsentlige dele af de skriftlige beviser, hvor det kommer an på ordlyden. Det kan f.eks. være centrale bestemmelser i en kontrakt eller de vigtigste spørgsmål og svar i en syns- og skønserklæring."

I modsætning til den tidligere ofte slaviske oplæsning skal der nu ske en kort gennemgang af sagen, hvor der nødvendigvis må ske en prioritering af sagens skriftlige materiale, så fokus rettes mod det centrale, og hvor det mindre centrale refereres af sag-

søgerens/appellantens advokat i forbindelse med, at rettens medlemmer og modparten føres igennem ekstrakten – hele tiden med henvisning til sidetal. Forelæggelsesopgaven er ikke blevet mindre krævende, men kvaliteten er – med den rigtige prioritering af oplæsning og refererende gennemgang – øget.

Der er naturligvis betydelig forskel på sagerne, men nyreguleringen har ført til, at en stor del af landsretternes civile sager nu forelægges på mellem en halv og en hel time.

DEN GODE EKSTRAKT

En nødvendig forudsætning for, at forelæggelsen kan koncentreres så kraftigt, er, at ekstrakterne udarbejdes efter den nye vejledning. Hovedbudskabet i vejledningen er, at ekstrakten er en samling af sagens relevante bilag.

Relevante processkrifter medtages, men skriftvekslingen for 1. instans optages kun i det omfang, den fortsat har betydning, f.eks. ved afgørelsen af, om et anbringende har været gjort gældende i foregående instans.

Der skal herudover kun medtages de bilag, som skal anvendes under hovedforhandlingen – i form af oplæsning eller referat. Dokumenter, der i 1. instans er tilstrækkeligt citeret i dommen, medtages derfor ikke, medmindre udseendet er af betydning. Hvis det kun er en eller enkelte sider i et dokument, der har betydning, medtages kun disse. Dokumentets første side skal dog altid medtages og eventuelt også den sidste side med datering og underskrift.

Vigtigt er også, at der skal foretages markering af den del af teksten på en side, der

har betydning ved sagens pådømmelse. Er hele teksten relevant, markeres det hele.

Udarbejdes ekstrakten efter disse retningslinjer, kan dommerne helt anderledes styret og koncentreret end hidtil forberede sig forud for hovedforhandlingen, så den korte forelæggelsesform kan anvendes. Der stilles nu større krav til både advokater og dommere, men kvaliteten af hovedforhandlingen er også øget.

Rom blev ikke bygget på én dag, og det er da heller ikke i alle landsretternes sager, at ekstrakterne er optima forma, men der er klart sket en generel kvalitetsstigning, efter at reformen trådte i kraft.

På ét punkt er vejledningens anbefalinger ikke slået godt nok igennem, og det er brugen af støttebilag. Støttebilag i sager med omfattende regnskabsmateriale eller særlige virksomhedskonstruktioner modtages gerne, ligesom tidslinjer og opgørelser over beløbsmæssige størrelser ofte er meget nyttige. Rids og fotografier kan også hyppigt med fordel bruges til illustration af faktum.

DOMMERE SOM SPECIALISTER

Et andet emne, som har optaget drøftelserne imellem landsretterne og internt i begge landsretter, er, om der i højere grad skal ske specialisering af de enkelte afdelinger. Drøftelserne har taget udgangspunkt

i Retsplejerådets overvejelser, hvorefter en vis specialisering blandt de juridiske dommere ved de enkelte retter vil kunne være hensigtsmæssig. Dommere ved de almindelige domstole bør efter rådets opfattelse bevare og udvikle en generalistfunktion ved at behandle en række forskellige sager, men generalistfunktionen kan godt kombineres med, at en bestemt afdeling eller bestemte dommere samtidig opnår et specialkendskab til et bestemt område ved at behandle en vis mængde sager inden for det pågældende område.

Bemærkningerne er primært vendt mod byretterne, men har alligevel givet anledning til drøftelser om øget specialisering i landsretterne. Begge landsretter har i en årrække ud over en vis geografisk specialisering behandlet tinglysningssager, gældssanerings-sager og dødsboskifter i bestemte afdelinger, og Østre Landsret har herudover behandlet navnlig lejesager, sager om ægteskab og forældremyndighed, sager om anbringelse af børn uden for hjemmet og nævningsager i København i bestemte afdelinger.

Reformen har givet anledning til nye sagstyper: kæremål over byretternes afgørelser om nægtelse af henvisning til landsretten, om nægtelse af tre-dommerbehandling og om nægtelse af medvirken af sagkyndige dommere. Disse sager behandles i begge

landsretter af bestemte afdelinger, og det gælder også de helt aktuelle sager om småsagsbehandling.

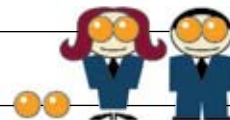
Resultatet af drøftelserne om øget specialisering har været, at der i Østre Landsret er sket en vis, begrænset yderligere specialisering, idet fogedsager og kæremål efter konkursloven nu også er henlagt til bestemte afdelinger. Samtidig er Østre Landsrets 24 afdelinger blevet opdelt på seks sektioner, således at flere afdelinger, der behandler samme speciale, er i samme sektion. Hensigten er at styrke de faglige miljøer omkring det enkelte speciale. Det er planen, at overvejelser om yderligere specialisering må bero blandt andet på erfaringer fra 2008 om antallet af ankesager inden for de forskellige sagstyper. Navnlig skattesager og miljøsager har været på tale som områder, hvor der kunne ske øget specialisering.

Reformerne har ud over de anførte punkter givet anledning til væsentlige ændringer med hensyn til behandlingen af nævnings-sager og tilgangen af 1. instanssager, hvilket der måske senere kan være lejlighed til at komme ind på på disse sider.

ADVOKATSAMFUNDETS NYHEDSBREVE

Hvis du vil have retspolitiske nyheder kan du tilmelde dig Nyhedsbrev på Advokatsamfundets hjemmeside, www.advokatsamfundet.dk > Presse > Nyhedstjeneste.

Hvis du som advokat vil have faglige nyheder, kan du melde dig til i boksen på forsiden af det lukkede afsnit for advokater.

**BESØG OS PÅ
ABAKION.DK**

DIN SUCCES AFGØRES AF HVEM, DU VÆLGER SOM MEDSPILLER.

Vi spiller sammen med dig

Vores mål er at være din medspiller på alle områder indenfor virksomhedsstyring. Vi interesserer os for din advokatforretning og er ildsjæle, når vi går i gang med et IT-projekt. Men du skal vide, at vi ofte får fortalt, at vi er lidt anderledes end de fleste Navision-huse.

Hvorfor er vi anderledes?

Den motivation, som driver os til yde vores absolut bedste, er hele ånden i vores virksomhedskultur. abakions kultur er drevet af, at det ikke giver anerkendelse at arbejde længst tid på kontoret, men at vi arbejder på den mest intelligente måde og med hensyntagen til kunders, abakions og medarbejderens egne behov. På den måde er vores medarbejdere motiverede til at løfte netop dit IT-projekt med den motivation, der skal til for, at projektet bliver en succes. Overholdes af deadlines og levering til aftalte tid er en selvfølge.

Systemet **NAVOKAT** er udviklet i samarbejde med førende advokatvirksomheder og opfylder alle dine behov i dagligdagen. Da systemet er baseret på Microsoft, kan løsningen enkelt integreres i resten af din virksomhed — enklere og mere fleksibelt findes ikke på markedet i dag.

Netop nu kampagnetilbud på en løsning for nye Microsoft Dynamics NAV kunder. **Du sparer cirka 50.000,-** på en standardløsning med 10 brugere.

Rekvirering af materiale og kampagnetilbud — kontakt produktchef
Tom Dornonville de la Cour på **7023 2317** eller **tdc@abakion.dk**

EF-DOMSTOLEN FÅR NY HASTEPROCEDURE

EF-DOMSTOLENS ARBEJDE HAR i de senere år fået stigende betydning i sager, hvor en hurtig afgørelse er nødvendig. Det gælder f.eks. i visse forældremyndighedssager og sager om frihedsberøvelse. I sådanne tilfælde er EF-domstolens gennemsnitlige sagsbehandlingstid alt for høj. Der er derfor indført en ny, særlig hasteprocedure for sådanne sager.

Ifølge EF-traktatens art. 234 og EU-traktatens art. 35 har de nationale domstole – efter nærmere fastsatte retningslinjer – mulighed for at forelægge EF-domstolen spørgsmål om bl.a. fortolkning af EU-retten, hvis det skulle blive aktuelt i forbindelse med en national retssag. De såkaldt *præjudicielle forelæggelser* løber op i adskillige hundrede om året, men den relativt lange sagsbehandlingstid skyldes ikke blot de mange sager. Den skyldes især, at sagerne ofte indebærer oversættelse af mange dokumenter, og at der er et stort antal aktører involveret i sagerne. Ud over parterne i den nationale sag deltager således også repræsentanter fra det pågældende lands myndigheder og – efter omstændighederne – Kommissionen, Rådet, Europa-Parlamentet samt repræsentanter fra andre EU-medlemslande.

Flere gange har det været forsøgt at nedbringe sagsbehandlingstiden ved EF-domstolen. En præjudiciel forelæggelse for domstolen betyder nemlig, at den nationale retssag må afvente sin afgørelse, indtil EF-domstolen har truffet afgørelse, og en præjudiciel forelæggelse er derfor med til at trække den nationale retssag i langdrag. Forsøgene på at nedbringe sagsbehandlingstiden har foreløbig fået den gennemsnitlige sagsbehandlingstid ved EF-domstolen ned på godt og vel halvdelen år.

Det skal være slut med, at processen ved EF-domstolene trækker ud i retssager, hvor en hurtig afgørelse er vigtig.

FØLSOMME SAGER

Trods bestræbelserne er der imidlertid en række sager, hvor en sagsbehandlingstid på halvdelen år er urimeligt lang. Det er en relativt ny type af sager, som EF-domstolen i de senere år er blevet involveret i, fordi EU forsøger at skabe et såkaldt 'område med frihed, sikkerhed og retfærdighed' for borgerne, jf. EU-traktatens art. 2.

Det område skal skabes via regler om fælles politisamarbejde og samarbejde i kriminalsager, via fælles regler om civilretligt samarbejde samt via regler om asyl og indvandring. De regler, som EU udsteder i den forbindelse, kan give anledning til præjudicielle forelæggelser for EF-domstolen i retssager vedrørende følsomme spørgsmål om f.eks. frihedsberøvelse og forældremyndighed. I sådanne sager vil en sagsbehandlingstid på halvdelen år kunne medføre fatale konsekvenser for borgerne.

EF-domstolen har derfor indført en ny hasteprocedure inden for samarbejdsområdet 'frihed, sikkerhed og retfærdighed'. Proceduren kan anvendes i sager, der vedrører enten EU-traktatens afsnit VI om politisamarbejde og samarbejde i kriminalsager eller EF-traktatens art. IV om visum, asyl, indvandring

og andre politikker i forbindelse med den fri bevægelighed for personer, herunder civilretligt samarbejde.

Præcis hvilke typer af sager, der er omfattet af ordningen, er dog ikke ganske fastlagt. Det hedder i en orientering fra EF-domstolen, at anmodninger om anvendelse af hasteproceduren kun bør anvendes, hvor det er 'absolut nødvendigt'. Som eksempel på sådanne sager nævner EF-domstolen netop tilfælde, hvor dens afgørelser får afgørende betydning for nationale retssager om frihedsberøvelse eller forældremyndighed.

Ud over denne vejledning er de nationale domstole overladt et vist skøn med hensyn til, hvornår de vil anmode EF-domstolen om anvendelse af den nye hasteprocedure.

HASTEPROCEDUREN

Der har ganske vist allerede i nogle år eksisteret en hasteprocedure (procesreglementets art. 104 litra a), men den har meget sjældent været anvendt. Proceduren har fungeret på den måde, at hastesagen har fået højeste prioritet på bekostning af andre verserende sager. Ifølge EF-domstolen er det dog ikke muligt at anvende en sådan hasteprocedure på et større antal sager inden for et specielt område.

Derfor er den nye hasteprocedure lidt anderledes anlagt. Den indebærer ændringer i EF-domstolens normale sagsbehandlingsprocedure, og ideen er, at følgende tre foranstaltninger skal give en hurtigere sagsbehandlingstid.

- For det første begrænses antallet af involverede aktører under visse dele af sagen. Proceduren indebærer nemlig, at de forskellige aktører opdeles i to kategorier. Den ene kategori, som deltager

fuldt ud i proceduren, består af parterne i den nationale retssag og repræsentanter fra myndighederne i dette land samt af Kommissionen. Efter omstændighederne kan også Europa-Parlamentet og Rådet deltage, hvis sagen vedrører en af deres retsakter. De øvrige aktører – her tænkes navnlig på alle andre EU-medlemslande – henvises til en lidt mere tilbagetrukket rolle end sædvanligt. De indkaldes til et retsmøde, hvor de kan afgive mundtlige indlæg vedrørende de spørgsmål, der er rejst af den nationale ret og vedrørende de skriftlige indlæg for EF-domstolen. På denne måde håber EF-domstolen at have fundet en rimelig balance mellem hensynet til en hurtig sagsbehandling på den ene side og hensynet til medlemslandenes legitime interesse i at deltage i retssagerne på den anden side.

- For det andet tilstræbes en hurtigere intern behandling af sagerne i EF-domsto-

len. Der udpeges en særlig afdeling bestående af fem dommere, som – så snart en sag med anmodning om hasteprocedure modtages af EF-domstolen – tager stilling til, om anmodningen kan imødekommes. Hvis anmodningen imødekommes, iværksættes hasteproceduren umiddelbart, og samme afdeling træffer afgørelse i sagen straks efter, at der har været afholdt retsmøde.

- For det tredje søges sagsbehandlingstiden nedbragt ved, at korrespondance i forbindelse med sagsbehandlingen hovedsagelig skal foregå via e-mail.

DANMARK AFSKÆRES

De typer af sager, som er omfattet af hasteproceduren, ligger for størstedelens vedkommende under de dele af EU-samarbejdet, som er omfattet af det danske forbehold. Danske domstole vil derfor som udgangspunkt ikke komme i den situation, at der skal foretages

præjudiciel forelæggelse for EF-domstolen i denne type sager.

Der er dog enkelte undtagelser. Danske domstole vil nemlig have mulighed for at forelægge præjudicielle spørgsmål for EF-domstolen i sager inden for visse dele af visumsamarbejde samt inden for de retsområder, hvor der er indgået såkaldte parallelaftaler mellem Danmark og EU. Parallelaftaler er vedtaget inden for rammerne af det civile samarbejde og vedrører bl.a. visse spørgsmål om forældremyndighed (jf. Bruxelles forordningerne).

Den begrænsede relevans af hasteproceduren for dansk vedkommende ændres dog naturligvis, hvis Danmark ophæver retsforbeholdet.

KONSEKVENSER FOR BORGERNE

Den normale og noget langsommelige procedure for EF-domstolen skyldes bl.a. et ønske om at sikre grundlæggende retsgarantier og give en række forskellige aktører indflydelse i den kontradiktoriske proces, så parterne får mulighed for at ytre sig om modpartens argumenter. Sådanne hensyn er naturligvis vigtige i et retssamfund, men de står ofte i modsætning til behovet for en hurtig sagsbehandling. Det gælder altså om at finde en balance mellem disse modsatrettede hensyn.

Umiddelbart opfatter jeg den nye hasteprocedure som et fint kompromis mellem de forskellige hensyn. Så vidt jeg kan vurdere, forringes borgernes retssikkerhed ikke væsentligt (om overhovedet), og borgerne har i sådanne sager meget at vinde ved, at sagen afgøres hurtigt. Tilbage står så blot at se, hvor megen tid hasteproceduren – der blev indført 1. marts i år – egentlig vil spare.

DOMSTOLENE KLARER SIG UDEN INDBLANDING

Det er ikke korrekt, at Justitsministeriet blander sig, når domstolene vil stille principielle spørgsmål til EF-domstolen.

UNDER OVERSKRIFTEN: "Omsorg for dyr eller omsorg for retten" skriver professor, dr. jur. Peter Pagh, Københavns Universitet en artikel i *Advokaten* nr. 3 fra 2008 om forholdet mellem de danske regler om dyretransport og EU-retten.

I artiklen omtales en verserende civil sag ved Vestre Landsret, som Danske Svineproducenter har anlagt mod Justitsministeriet i maj 2005. Danske Svineproducenter har under sagen nedlagt påstand om, at bl.a. nogle bestemmelser om indvendig etagehøjde, inspektionshøjde og lastetætheden i forbindelse med transport af svin med lastbil i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 734 af 13. juli 2005. Det anføres i artiklen, at landsretten i december 2005 besluttede, at den vil rejse et præjudicielt spørgsmål for EF-Domstolen, men at "mere end to år efter har landsretten fortsat ikke stillet spørgsmål til EF-Domstolen, hvilket så vidt vides beror på, at der afventes udspil fra Justitsministeriet om, hvilke spørgsmål landsretten bør stille til EF-Domstolen. Dette er ganske vist vanskeligt at forene med traktatens artikel 234 om præjudiciel forelæggelse, men sva-

rer til praksis i andre sager, hvor staten er modpart."

Det er korrekt, at Vestre Landsret ved kendelse af 19. december 2005 traf afgørelse om at stille præjudicielle spørgsmål til EF-Domstolen. Samtidig bestemte landsretten, at der først efterfølgende skulle tages stilling til den nærmere udformning af spørgsmålene og forelæggelseskendelsen. Herefter anmodede landsretten – fuldt ud i overensstemmelse med sædvanlig praksis ved domstolene – parterne (dvs. Danske Svineproducenter og Justitsministeriet) om at udarbejde et udkast til forelæggelseskendelse, der bl.a. skulle indeholde parternes anbringender under sagen. Da der imidlertid ikke kunne opnås enighed mellem parterne om indholdet af forelæggelseskendelsen, udarbejdede landsretten et udkast til forelæggelseskendelse på baggrund af parternes bemærkninger. Efter at parterne havde fået lejlighed til at fremsende deres bemærkninger til landsrettens udkast, afsagde landsretten efter afholdelsen af en mundtlig forhandling kendelse om forelæggelse af tre præjudicielle spørgsmål for EF-Domstolen den 23. november 2006.

Det fremgår af EU-Tidende nr. C 326/51 af 30.12.2006, at Vestre Landsrets anmodning om præjudiciel afgørelse blev indgivet til EF-Domstolen den 28. november 2006. Sagsnummeret ved EF-Domstolen, sag C-491/06, og de tre præjudicielle spørgsmål blev samtidig gengivet i det nævnte nummer af EU-Tidende.

Det fremgår i øvrigt af EF-Domstolens hjemmeside under den foreløbige retsliste for perioden 28. april 2008 til 23. maj 2008,

at EF-Domstolens tredje afdeling torsdag den 8. maj 2008 afsiger dom i sag C-491/06, Danske Svineproducenter.

På den beskrevne baggrund må det undre, at Peter Pagh mener at have grundlag for at sige, at: "Forløbet illustrerer i sig selv betænkelighederne ved, at domstolene indirekte accepterer Justitsministeriets indblanding i, om og hvordan danske domstole skal spørge EF-Domstolen."

Peter Pagh fastholder kritik

Jeg beklager, at artiklen indeholdt den af Nina Holst-Christensen anførte fejl om, at der ikke var stillet spørgsmål til EF-domstolen tre år efter, at landsretten havde besluttet at spørge, når dette faktisk skete ét år efter. Dette ændrer imidlertid ikke ved mine principielle indvendinger. Disse gik dels på, at anklagemyndigheden desuagtet tvivl om de danske reglers gyldighed har søgt disse håndhævet i andre sager, dels at Justitsministeriet har tiltaget sig en rolle som vejleder for danske domstole om, hvorvidt der skal ske præjudiciel forelæggelse for EF-domstolen i sager, hvor staten er part.

Praktikophold i Frankrig

Paris Bar Traineeship Programme er en unik mulighed for, at én dansk advokat samt advokater af andre nationaliteter sammen kan få indsigt i, hvordan advokater praktiserer i Frankrig. Dels gennem deltagelse i kurser på højt niveau dels ved en måneds arbejds erfaring i et fransk advokatfirma. I oktober 2008 vil de udenlandske advokater, der udvælges til programmet, sammen skulle deltage i kurser om god skik, det franske retssystem og fransk procedureret på Ecole de Formation du Barreau, for dernæst i november måned 2008 – hver for sig – at få praktisk erfaring ved arbejde i et fransk advokatfirma.

Deltagelsen i programmet er gratis, mens deltageren som udgangspunkt selv må finansiere rejse, logi og leveomkostninger. Advokatsamfundet er dog ved at undersøge forskellige muligheder for, at

der kan ydes nogen støtte til dækning af rejse- og opholdsudgifter.

For at kunne komme i betragtning til pladsen kræves det, at man er praktiserende advokat i Danmark og dermed behørigt ansvarsforsikret, at man på tidspunktet for programmet ikke vil være fyldt 35 år, og at man behersker fransk på højt erhvervsmæssigt niveau.

Hvis det tilbudte traineeophold i Paris i efteråret 2008 har din interesse, så send en skriftlig ansøgning vedlagt c.v. og dokumentation for dine franskkundskaber til Advokatsamfundet senest den 1. juli 2008 og redegør for, hvorfor det bør være lige præcis dig, der får pladsen.

På baggrund af ansøgningerne vil Advokatrådet udvælge den heldige på et møde i august 2008.

Erklæring om obligatorisk efteruddannelse

I forbindelse med deponering, bortfald eller frakendelse af beskikkelsen og afmelding af registreringen som EU-advokat efter 1. januar 2008 skal der til Advokatsamfundet afgives en statuserklæring senest

en måned fra deponeringen, bortfaldet, frakendelsen eller afmeldingen. Formularen, som skal anvendes, kan findes på efteruddannelsesafsnittet på www.advokatsamfundet.dk.

Ændringer i klientkontovedtægten

Ved den seneste ændring af Retsplejeloven ved lov nr. 520 af 6. juni 2007 blev det bestemt, at også andre ansatte end advokater i advokatselskaber kan eje aktier eller anparter, og der blev også åbnet mulighed for, at advokatselskaber kan etablere sig som kommanditaktieselskaber og holdingselskaber. De nye regler er tidligere omtalt i Advokaten nr. 1/2008.

Lovændringerne har gjort det nødvendigt at justere nogle af bestemmelserne i klientkontovedtægten. Vedtægten omfatter således nu også disse nye medejere med de rettigheder og pligter, der fremgår af vedtægten.

Ud over de ændringer, der er strengt nødvendige som følge af lovændringen, er der også på et par andre områder foretaget ændringer, som Advokatrådet har vurderet var vigtige.

Efter de tidligere regler er der ikke blevet stillet krav om, at en advokat, som ikke længere har sin advokatbestalling, ophører med at have betroede midler. Det blev blot krævet, at advokaten afgav

en klientkontoerklæring pr. den dato, hvor han ikke længere havde sin bestalling. Advokatrådet har fundet det urimeligt, at personer, der ikke længere er advokater, skal kunne oppebære betroede midler. De nye regler kræver derfor, at en advokat, som har mistet retten til at udøve advokatvirksomhed, eller som har deponeret sin beskikkelse, ikke længere er i besiddelse af betroede midler. Den nu tidligere advokat skal afgive en skriftlig erklæring over for Advokatrådet om, at pågældende pr. ophørsdagen ikke længere har tilsvaret af betroede midler. Disse regler gælder også for advokatselskaber, som opløses eller ændrer formål.

Endelig er der i vedtægten indsat en bestemmelse om, at Advokatrådet kan kræve klientkontoerklæringer afgivet elektronisk. Det er sket på grundlag af, at Advokatrådet arbejder på at indføre elektronisk indgivelse af klientkontoerklæringen og elektronisk behandling af klientkontoerklæringen.

Ændringerne trådte i kraft den 15. april 2008.

Microsoft Live Meeting med online sagsgennemgang

- Har du kunder og samarbejdspartnere, der kræver hurtig hjælp til at gennemse og redigere dokumenter?
- Vil du spare unødigt transporttid og mailkorrespondance?
- Vil du optage alt hvad der bliver gennemgået og aftalt på et møde?
- Vil du optage og afholde online-kurser?
- Vil du arrangere og indkalde til Live Meeting møder direkte fra Outlook?

Kontakt Second Opinion og afhold dit første virtuelle møde i morgen!

Du kan samtidig få gennemgået vores øvrige løsninger – hør bl.a. mere om:

- Intranet og kundeekstranet
- Bestyrelsesfora m. digital signatur
- Videndeling og dokumenthåndtering
- Microsoft Live Meeting med sagsgennemgang
- Processtyring og elektronisk tinglysning
- Rådgivernetværk på www.2op.dk
- Online-inkasso og andre webservices
- Øget tilgængelighed og effektiv kommunikation

Microsoft
CERTIFIED
Partner

Information Worker Solutions

Tilslut dig 2op Online Services
- fremtidens kommunikation og
videndeling samlet ét sted

Second opinion
2op.dk

CONNECTING KNOWLEDGE

Borgere risikerer vildledning om nye arveregler

De nye arveregler giver slet ikke mulighed for frit at testamentere så stor en del af formuen, som nogle advokater tror.

Det kan betyde vildledning af borgerne.

I DE SENESTE MÅNEDER HAR advokater på baggrund af den nye arvelov rådgivet klienter om oprettelse af testamente bl.a. med det formål i videst muligt omfang at styrke samlevendes retsstilling i forhold til personens egne børn.

Rådgivningen er generelt sket på baggrund af en forudsætning om, at man frit kan testamentere til dem, man har lyst til, for helt op til 7/8 af formuen. Det svarer til, hvad advokater, domstolsjurister, revisorer og andre får præsenteret som et faktum på kurser og i undervisningsmateriale.

Det vil sige, at man f.eks. kan testamentere op til 7/8-dele af sin formue til samleveren. Ifølge den gængse opfattelse altså.

Jeg har dog selv haft svært ved at se, at det skulle være den korrekte udlægning af den nye arvelov. Også blandt mine fagfæller har der været en stille undren over den udlægning, som lader 7/8-dele af formuen

gå til samleveren. Men på den anden side, tænker de fleste, så er det netop den deling, der undervises i, og som refereres i avisartikler mv.

Da jeg selv ikke umiddelbart kunne acceptere rigtigheden af den fortolkning, satte jeg mig for at gennemgå lovens forarbejder for nærmere at efterprøve holdbarheden af den opfattelse. Og hvis min antagelse holder – hvad jeg naturligvis ikke ved, før en domstol har taget stilling – så vil det have betydelige konsekvenser. Ikke bare for de advokater, som underviser om arveloven. Men først og fremmest for borgerne, som i så fald modtager decideret forkert rådgivning.

Men nu til sagen.

ARV TIL SAMLEVEREN

Den nye arvelovs § 87 giver mulighed for, at to samlevende personer under visse betingelser ved testamente kan bestemme, at de helt eller delvis vil arve hinanden og arves, som var de

ægtefæller. Det drejer sig navnlig om at arve afdødes formue, hvor halvdelen af arven kan gå til samleveren, hvis man efterlader sig egne børn, ellers hele formuen, jf. § 9. En samlever er dog ikke tvangsarving som en ægtefælle, idet det i § 87, stk. 3, udtrykkeligt er bestemt, at § 10 – om at en fjerdedel af ægtefælens arvelod er tvangsarv – ikke finder anvendelse.

Det må konstateres, at der allerede nu i flere sammenhænge, bl.a. i Ugeskrift for Retsvæsen, på kurser for bl.a. advokater og domstolsansatte, og i dagspressen er gengivet en model, hvorefter man ved oprettelse af både udvidet samlevertestamente og et almindeligt testamente kan efterlade over 7/8 af den samlede formue til fordel for en samlever. Modellen fremgår endvidere i en del af lovens forarbejder – det vender jeg tilbage til.

Når jeg i det følgende forklarer om reglerne, vil jeg forståelsens skyld operere med et samlevende par, Bent og Dorthe, hvor Bent ønsker at oprette et testamente. Han har to egne børn fra et tidligere forhold.

Den opfattelse af de nye regler, som offentligheden er blevet præsenteret for, bygger på en fortolkning af arvelovens §5, stk. 1, der bestemmer, at en fjerdedel

af arven fra Bent er tvangsarv til egne børn. Ved udvidet samlevertestamente får Dorthe halvdelen af formuen og Bents egne børn den anden halvdel af formuen.

Tvangsarven fastsættes derfor til en fjerdedel af halvdelen af Bents formue, det vil sige 1/8. Ved det almindelige testamente råder Bent over den frie del på 3/4 af børnenes arv på halvdelen af formuen svarende til 3/8 af den samlede formue. Dorthe får således 4/8 i kraft af udvidet samlevertestamente og 3/8 i kraft af det almindelige testamente, som Bent selv kunne bestemme over. Samlet får Dorthe 7/8 af Bents formue.

Det er den model, kaldet 7/8-modellen, som populært sagt giver den, der opretter et testamente, mulighed for at minimere børnenes arv.

DEN GÆNGSE OPFATTELSE

I det følgende vil jeg foretage en vurdering af holdbarheden af den gængse opfattelse over for en model, hvorefter børnenes tvangsarv på en fjerdedel af afdødes formue ikke kan beskæres til 1/8.

Betragtningen er, at Dorthes arveret i henhold til det udvidede samlevertestamente først og fremmest er udslag af testamenterisk disposition over den frie

AF HANS MOSBÆK, CHEF FOR SKIFTERETTEN I AALBORG

del af formuen, og at tvangsarven på en fjerdedel skal udmåles af den "arvelod" i § 5, stk. 1, der foreligger før Bent opretter udvidet samlevertestamente. Hønen kommer nødvendigvis før ægget. Det vil sige, at Bent allerede ved oprettelse af udvidet samlevertestamente tager hul på den "frie" del – 3/4 – af formuen.

Reglerne om udvidet samlevertestamente bygger på Arvelovsudvalgets betænkning nr. 1473, hvor det i bemærkningerne til § 92 (lovens § 87), er anført, "...at det i et udvidet samlevertestamente kan bestemmes, at den længstlevende samlever skal arve efter § 9, dvs. at samleveren skal arve halvdelen af de efterladte midler, hvis arveladeren efterlader sig livsarvinger, jf. § 9, stk. 1. Hvis der træffes bestem-

melse herom i testamentet, vil det indebære en begrænsning i arveladerens livsarvingers tvangsarveret."

Dette er gengivet i Justitsministeriets bemærkninger til lovforslagets § 87.

I forbindelse med Folketingets Retsudvalgs behandling af lovforslaget besvarede justitsministeren spørgsmål 7 – 12 i bilag af 25. februar 2007, at retsvirkningerne af et udvidet samlevertestamente efter lovforslaget er de samme som efter Arvelovsudvalgets lovudkast (Hvidbogens side 369). Disse forhold understøtter den gængse opfattelse af de nye regler.

Den 26. april 2007 afholdtes der et internt ekspertmøde i Folketingets Retsudvalg med deltagelse af professor, dr.jur.

Finn Taksøe-Jensen, der til brug for mødet udarbejdede et skriftligt indlæg vedrørende ugifte samlevendes arveretlige stilling (Hvidbogens side 314). I en kommentar til lovforslaget om det udvidede samlevertestamente anføres det: "Der kan straks oprettes et almindeligt samlevertestamente. I dette kan endvidere indbygges et udvidet samlevertestamente, således at dette træder i kraft, hvis betingelserne derfor kommer til at foreligge før dødsfaldet. Ved det almindelige samlevertestamente kan den længstlevende arve op til 3/4 af værdierne i den førstafdødes bo. Ved det udvidede samlevertestamente op til 7/8." (Hvidbogens side 321). Dette forhold understøtter igen den gængse opfattelse af reglerne.

MEN MEN MEN...

Der er altså flere kilder til støtte for den model, der giver størst mulig frihed til at testamentere 7/8-dele af arven til samleveren. Alligevel er der kilder, som samlet set angiver, at den fortolkning er forkert.

Den frie ret til at bestemme, hvem arven skal gå til – testationsretten – og tvangsarveretten har hidtil traditionelt kunnet betragtes som to sider af samme sag. Det vil sige, at omfanget af Bents frie testationsret svarer til det, som ikke er tvangsarv. Omvendt betragtes tvangsarveretten som den del af arven, som Bent ikke frit kan testamentere over.

Men efter den gængse opfattelse kan man ikke længere anskue det på samme enkle måde, idet retten til frit at testamentere

i visse situationer – dvs. i tilfælde uden udvidet samlevertestamente kombineret med almindeligt testamente til fordel for samlevert – gælder 3/4 af formuen. Og i tilfældet med udvidet samlevertestamente kombineret med almindeligt testamente er den 7/8 af formuen.

Det er en selvfølge, at Dorthe, som ikke er tvangsarving, opnår arveret til minimum halvdelen af formuen. Den frie del af formuen – som ifølge modellen fortsat er i fuldt behold – det vil sige 3/4 af børnenes arv på halvdelen af formuen svarende til 3/8 af formuen – vil Bent således kunne råde frit over. Det er værd at bemærke sig, at den del ikke nødvendigvis skal testamenteres til fordel for Dorthe. Arvelader kan testamenteres til fordel for en helt tredje person. Det vil sige, at halvdelen af børnenes tvangsarv – på en fjerdedel – i realiteten kan gå til en helt anden person end Dorthe! Det må være relevant at stille spørgsmålet, om Folketinget, hvis det havde haft grundlag for at tage stilling til den situation, ville have accepteret 7/8-modellen.

Den omstændighed, at tvangsarveretten og den frie testationsret ikke længere i givet fald kan ansues på samme enkle måde, er naturligvis ikke argument

for, at 7/8-modellen ikke kan antages at være gældende. Men det er bemærkelsesværdigt, at det i lovens tekst og forarbejder ikke er kommet mere direkte til udtryk, eksempelvis ved bemærkningerne til de almindelige regler om testationsfrihed og tvangsarveret.

Arvelovsudvalget stillede forslag om en legal arveret til visse samlevende. Den del af forslaget blev ikke medtaget i Justitsministeriets lovforslag. Arvelovsudvalget anførte i den del af forslaget, at “arveladerens livsarvingers ret til tvangsarv går forud for samlevertens legale arveret.” Bemærkningen er fulgt op af et eksempel. Her tales der altså for, at børnenes arv ikke kan minimeres til bare en ottendedel. Umiddelbart ses der ikke at være nogen begrundelse for den ændrede opfattelse af retsvirkningen, når det gælder udvidet samlevertestamente.

BLIVER FOLKETINGET MISINFORMERET?

En gennemgang af lovens forarbejder efterlader det indtryk, at Folketinget og Justitsministeriet har fået præsenteret Arvelovsudvalgets opfattelse af den afledede retsfølge vedrørende den automatiske halvering af børnenes tvangsarv som en selvfølge. Den alternative opfattelse af den

afledede retsfølge – 3/4-modellen – har efter det foreliggende ikke været emne for drøftelse, ligesom den end ikke har været forelagt som en mulighed.

Justitsministeren har i fremlæggelsen af lovforslaget direkte gentaget Arvelovsudvalgets angivelse af den afledede retsfølge. Folketingets Retsudvalg er blevet præsenteret for et specifikt indlæg, hvor det, som nu er gængs opfattelse, anføres uden nærmere oplysning om anden mulig fastsættelse af afledet retsfølge. Det havde været ønskeligt, at Folketinget havde haft anledning til at holde de to modeller op mod hinanden.

Det eneste sted, hvor justitsministeren tilsyneladende selvstændigt forholder sig til problematikken er et svar til spørgsmål nr. 9 af 24. januar 2007 fra Folketingets Retsudvalg. Svaret vedrører betingelserne for oprettelse af udvidet samlevertestamente: “Det tilføjes, at der naturligvis ikke er noget til hinder for, at et par, der ikke opfylder betingelserne for at opnå arveret efter et udvidet samlevertestamente, opretter et almindeligt testamente, hvor de gensidigt sikrer hinanden i arveretlig henseende. Et sådant testamente, der ligesom et udvidet samlevertestamente skal

respektere de begrænsninger i testationskompetencen, som følger af tvangsarvereglerne, kan oprettes på et hvilket som helst tidspunkt, uanset om parterne lever sammen på fælles bopæl eller ej.”

Justitsministerens svar har kun mening, hvis man forudsætter, at børnenes tvangsarv i henhold til arvelovens § 5, stk. 1 på en fjerdedel af Bents formue er uberørt af det udvidede samlevertestamente. I modsat fald har svaret ingen mening, idet børnenes tvangsarv efter Arvelovsudvalgets opfattelse automatisk vil blive halveret fra en fjerdedel til 1/8, hvilket er i direkte modstrid med ministerens svar. Udtalelsen er væsentlig, fordi den kommer umiddelbart fra justitsministeren og ikke som en del af en samlet lovpakke. Udtalelsen bestyrker, at der efter min opfattelse ikke kan siges noget entydigt om holdbarheden af den model, som de fleste nu henholder sig til. Jeg vil endda betragte udtalelsen som et tungtvejende – og måske afgørende – fortolkningsbidrag til støtte for den 3/4-model, jeg hælder til. Nemlig at børnenes arv slet ikke kan begrænses så meget, som mange tror.

ADVOKAT SØGES

Advokaterne Sankt Knuds Torv søger advokat

Geografisk har kontoret en fremragende placering på strøget i Danmarks næststørste by.

Kontorets advokater er kendt i vide kredse for et højt fagligt niveau. Undervisning vægtes højt og kontorets advokater underviser i forskellige sammenhænge, bl.a. på Århus Universitet og efteruddannelseskurser for advokater og sekretærer.

Vi er pt. 9 advokater og 2 advokatfuldmægtige, og er hjælpsomme og behagelige at arbejde sammen med – mener vi selv.

Kontoret beskæftiger sig med alle retsområder og ansøgningen kan i vidt omfang selv vælges, hvilket speciale, den på-

gældende hovedsageligt ønsker at beskæftige sig med. Der vil på sigt være mulighed for medejerskab.

Ansøgning med kort levnedsskildring kan sendes pr. post eller e-mail til advokat Anders Kirk, kirk@askt.dk. Ansøgningsfristen er 9.6.2008.

Læs mere på www.askt.dk.

Advokaterne Sankt Knuds Torv beskæftiger ca. 25 medarbejdere, herunder en række deltidsmedarbejdere tilknyttet vore websites:

- Synopsis.dk,
- Familieadvokaten.dk og
- MinAdvokat.dk.

Træt af lave bankrenter?

VIRKSOMHEDSORDNINGEN – SÆT DIN FORMUE I ARBEJDE!

VirksomhedsPlanner retter sig primært mod investorer med en formue på min. kr. 1 mio.

For at servicere formuer opsparet under Virksomhedsordningen har vi udviklet et unikt og eksklusivt investeringskoncept:

VirksomhedsPlanner.

Med VirksomhedsPlanner er det nu muligt at få en professionel kapitalforvaltning af din opsparede formue under Virksomhedsordningen. På baggrund af en individuelt fastlagt investeringsprofil bliver din formue investeret i en global portefølje af værdipapirer.

Med VirksomhedsPlanner overvåger og tilpasser vi løbende dine investeringer, således

at den til enhver tid afspejler din profil, og forholdet mellem afkast og risiko optimeres.

Hør nærmere om dine muligheder:

Søren Zoffmann: 3396 1812 eller

Camilla Grabowski: 3396 1813

VirksomhedsPlanner@dk.abnamro.com

www.virksomhedsplanner.dk

VIRKSOMHEDSPLANNER

ABN-AMRO Asset Management

Ny kendelse om sagsomkostninger

Ny kendelse fra Højesteret betyder, at rettens afgørelse om sagsomkostninger i forligte sager kan kæres, medmindre parterne udtrykkeligt har frafaldet kære.

HØJESTERET HAR AFSAGT en kendelse (sag nr. 373/2007, afsagt 22. januar, 2008), der ændrer på hidtidig praksis om eventuel kære af rettens afgørelse vedrørende fastsættelse af sagsomkostninger i sager, hvor der er indgået forlig. Kendelsen har betydning for, hvordan for-

liget skal udformes i forhold til spørgsmålet om mulighed for eventuel kære af rettens afgørelse vedrørende sagsomkostninger.

Højesterets kendelse udspringer af en sag, hvor der var indgået forlig mellem sagens parter, og hvor det i det indgåede forlig var

anført: "Det overlades til retten at tage stilling til sagsomkostningerne efter hver af parterne har haft anledning til at fremkomme med et indlæg."

Byretten afsagde herefter kendelse, hvorefter det blev fastsat, at den ene af parterne skulle betale sagens omkostninger. Byrettens kendelse blev af den ene part kæret til landsretten, der afviste kæremålet, idet der ikke i det indgåede forlig var taget kæreforbehold.

Den kærende part kærede landsrettens kendelse til Højesteret.

Højesteret har afsagt kendelse med dissens – fem dommere mod to.

Højesterets afgørelse ændrer en praksis, der har været gældende siden 1955, idet Højesteret fastslår, at parten ikke ved forliget var afskåret fra at kære byrettens omkostningsafgørelse til landsretten, selvom der ikke i forliget var indsat et udtrykkeligt kæreforbehold.

Siden 1955 har Højesteret gentagne gange fastslået, at en omkostningsafgørelse, der er truffet af retten som led i et af parterne indgået forlig, kun kan kæres, hvis der er taget udtrykkeligt kæreforbehold.

I den konkrete sag blev det som led i parternes forlig over-

ladt til retten at træffe afgørelse om sagsomkostninger, uden at der blev taget udtrykkelig stilling til spørgsmålet om adgangen til at kære rettens afgørelse.

I forarbejderne til lov nr. 554 af 24. juni 2005 om ændring af retsplejeloven og forskellige andre love (sagsomkostninger, retshjælp og fri proces) er forudsat, at praksis ændres, således at en rets afgørelse om sagsomkostninger i en sag, hvor det som led i et forlig er overladt til retten at træffe afgørelse om sagsomkostningerne, kan kæres efter samme regler som andre afgørelser om sagsomkostninger.

På den baggrund overvejede Højesteret, om der var grundlag for at ændre den ovennævnte retspraksis, og fandt, at den ordning, der er forudsat i forarbejderne, er hensigtsmæssig, således at rettens omkostningsafgørelse også i forligte sager kan kæres, *medmindre parterne udtrykkeligt har frafaldet kære*.

Med denne begrundelse ændrede flertallet i Højesteret den ovennævnte praksis og afsagde herefter kendelse om, at parten ikke ved forliget var afskåret fra at kære byrettens omkostningsafgørelse til landsretten, og sagen blev hjemvist til landsretten til prøvelse af byrettens omkostningsafgørelse.

AF SUSSIE SANDRA SUHR, JURIDISK KONSULENT, ADVOKATSAMFUNDET

Er du opdateret med det sidste nye?

ErhvervsGuiden er en paradigmasamling der er skrevet af en række højt kvalificerede advokater, der alle er specialister inden for deres forfatterområde.

ErhvervsGuiden består af over 500 paradigmaer med tilhørende introduktioner, huskelister og kildehenvisninger med opdateringer hver måned.

Prøv ErhvervsGuiden helt gratis. Læs mere på www.magnus.dk eller ring 3396 0123

Advokatrådet til høring i Folketinget

Folketingets retsudvalg lytter til kritik fra Advokatrådet og stiller ministeren en række spørgsmål om nye regler om dansk straffemyndighed.

FOLKETINGET ER I GANG med en vigtig drøftelse af, hvor Danmarks grænser skal gå inden for strafferetten. På baggrund af blandt andet Advokatrådets

høringssvar drøfter Folketingets retsudvalg nemlig for tiden justitsministerens lovforslag om dansk straffemyndighed (L 16).

Lovforslaget medfører en ud-

videlse af dansk straffemyndighed blandt andet på den måde, at alt, hvad en dansker gør mod en dansker i udlandet, kan straffes i Danmark efter dansk ret, uanset om det er strafbart der, hvor det er foregået. Advokatrådet har i høringssvaret og i en senere henvendelse til Folketingets retsudvalg peget på, at det er umuligt at sige, hvad det er for nogle handlinger, man gør strafbare med forslaget. Det kræ-

ver nemlig, at man har en liste over, hvad det er, der er strafbart i Danmark, og som ikke samtidig er strafbart i udlandet. Advokatrådet har også peget på, at det kan blive sværere for de danske myndigheder at hævde deres ret til at bestemme over det danske territorium – for eksempel for så vidt angår ytringsfrihed hvis Danmark i tiltagende grad tillader sig magt uden for landets grænser.

Advokatrådets involvering i sagen gjorde, at Lars Lindhard, formand for Advokatrådets strafferetsudvalg, den 1. april deltog som ekspert i en lukket høring i Folketingets retsudvalg sammen med professor Ole Spiermann og statsadvokat Birgitte Vestberg.

Efter den afholdte eksperthøring har Folketingets retsudvalg stillet ti spørgsmål til justitsministeren om lovforslaget, herunder flere spørgsmål om præcisering af de handlinger, som gøres strafbare med lovforslaget.

Advokatrådets høringssvar er afgivet 5. september 2007 og findes på [www.advokatsamfundet.dk/om os selv>høringssvar](http://www.advokatsamfundet.dk/om%20os%20selv/horingssvar). Advokatrådets formand, Sys Roving, skrev om dansk straffemyndighed i sin leder i *Advokaten* 8/2007.

AF MADS BUNDGAARD LARSEN, ADVOKAT, ADVOKATSAMFUNDET

EFTERUDDANNELSE FOR ADVOKATER

Juridisk Institut i samarbejde med Syddansk Universitets Efteruddannelse skræddersyr nu kurser af varierende længde relateret til aktuelle behov i den private og offentlige sektor.

Lokal løsning af offentlige opgaver – et nyt marked for advokater

Strukturreformen og domstolsreformen har skabt nye markeder, og det første kursus afvikles

11. og 12. juni på Hindsgavl Slot

Hver kursusdag indeholder 9 lektioner, og du kan frit vælge mellem at deltage en eller begge dage.

Detaljeret program, praktisk information, tilmelding og efterårets kursusprogram finder du på www.sdu.dk/sdue.

Kurserne kan også afholdes eksternt og emnemæssigt efter ønske – kontakt os venligst for yderligere oplysninger og individuelle tilbud på telefon 6550 1405.

Undervisere: Michael Steinicke, professor og institutleder, Bent Ole Gram Mortensen, professor, Vibeke Borberg, ph.d. stipendiat og Karsten Naundrup Olesen – alle fra Juridisk Institut på Syddansk Universitet – samt Pernille Aagaard Truelsen, advokat og ph.d., advokatfirmaet Energi og Miljø.

 SYDDANSKUNIVERSITET.DK

NYT på
Syddansk Universitet

Mulighed for at
afvikle dette års
efteruddannelsespligt
på én gang!

Indbydelse

UDLÆNDINGESERVICE

Udlændingesservice indbyder alle interesserede advokater til informationsmøde i Århus
fredag den 30. maj 2008

På mødet vil direktør Henrik Grunnet og kontorchef i Jobkortkontoret Annedorte Elklit blandt andet orientere om rekruttering af arbejdskraft og de seneste tiltag på erhvervsområdet. Vi er i det hele taget klar til at svare på spørgsmål inden for alle sagsområder (fx asyl, familiesammenføring, visum, studie og au pair).

Forslag til emner til drøftelse modtages frem til den 15. maj på ljn@us.dk

Tilmelding er ikke nødvendig men ønskes gerne på ljn@us.dk

Mødet holdes kl. 10-12 på hotel Scandic Plaza Århus, Banegårdspladsen 14, Århus C

Bog om civile retssager – med en praktisk vinkel

Det kan ikke betale sig at dække over de ømme punkter i en dårlig sag, lyder ét af rådene i Christian Dahlagers nye bog.

ADVOKAT CHRISTIAN DAHLAGER har begået et fantastisk godt produkt med bogen "Civile retssager".

Over kun 200 sider formår forfatteren at give et grundlæggende indblik i de væsentligste principper af betydning for førelsen af civile retssager. Det sker på forbilledlig vis med lige dele teoretisk gennemgang af bestemmelser med tilhørende praksis og meget anvendelige eksempler, hvoraf flere er langt mere udførlige, end det ellers ses i lærebøger om emnet. I enkelte tilfælde udgøres eksemplerne af en tænkt dialog, hvor læseren for alvor kan lade sig inspirere af forfatterens pædagogik og erfaring.

Et konkret eksempel på forfatterens meget fine måde at forklare sig på, findes i afsnittet om bevisvurdering. Formentlig i erkendelse af, at bevisbyrde-regler kun vanskeligt kan illustreres i generelle vendinger, har forfatteren over fire sider givet et eksempel med tilhørende forklaringer, som viser, hvordan beviser kan vurderes forskelligt, og hvordan en bevisbyrde kan skifte fra den ene part til den anden undervejs gennem en sag. Det er meget nærværende beskrevet – især for den procedør, som endnu ikke i praksis har oplevet bevisbyrdens utro natur.

ER VOLDGIFT UDGIFTEN VÆRD?

Bogen er inddelt i 21 kapitler og behandler grundlæggende emner på såvel det principielle plan (f.eks. forhandlings- og kontradiktionsprincipperne), og det mere traditionelle dogmatiske plan, herunder reglerne om domstolens saglige/stedlige kompetence, kravene til indholdet af processkrifter, reglerne for kumulation, appel osv.

Bogen adskiller sig fra andre fremstillinger om emnet ved, at den herudover også har hele kapitler, der udelukkende anlægger en praktisk synsvinkel på et emne. For eksempel er kapitlet om 'Overvejelser før sagens anlæg' rigtig god læsning for såvel den part, der overvejer at anlægge sag, som den advokat, der skal bistå parten med at føre sagen. Før man selvsikkert forlader et mødelokale med et 'vi ses i retten' bør man i hvert fald som minimum have overvejet de i kapitlet nævnte aspekter – både de håndfaste, såsom de samlede (maksimale) omkostninger ved sagens førelse, sagens tidsmæssige perspektiver, hvor retssagen i givet fald skal føres mv., og de knap så håndfaste, herunder procesrisikoen set i relation til et muligt forligsresultat, modpartens evne til at opfylde en eventuel dom, samt – ikke mindst – de mere personlige

omkostninger ved at føre proces i måske lang tid.

I afsnittet om voldgift beskriver forfatteren de traditionelt fremhævede fordele ved voldgiftsbehandling, nemlig hastigheden hvormed en afgørelse kan opnås, sagkundskaben hos dem, der pådømmer tvisten, diskretion og omkostningsbesparelser. Forfatteren konkluderer imidlertid (og i mange voldgiftssagers tilfælde med rette), at der med den nye retsplejelovs mulighed for forhåndsafkald af anke i erhvervsforhold samt muligheden for udvidelse af retten med sagkyndige meddommere, i kombination med bestemmelserne om dørlukning og den seneste revision af retsafgifterne, ikke bør være nogen automatik i valget af voldgift, i hvert fald ikke i rent nationale tvister.

Dette er et synspunkt, som også erfarne praktikere bør tage til sig. Som forfatteren skriver, nytter det ikke noget, at en part har ret, hvis kravet som følge af omkostningerne og besværet må opgives, fordi der ikke er valgt et hensigtsmæssigt forum. Det er trods alt ikke alle tvister i erhvervsforhold, der ud over de sædvanlige advokatsalærer og andre procesomkostninger tillige kan bære tre voldgiftsdommers honorarer. Afsnittet indeholder ingen omtale af de

Christian Dahlager, "Civile retssager", Christian Ejlers Forlag, 1. udg. 2007.

AF TOMAS ILSØE ANDERSEN, ADVOKAT OG PARTNER, KAMMERADVOKATEN/ADVOKATFIRMAET POUL SCHMITH

tilfælde, hvor retsplejelovsbestemmelser kunne tænkes at finde analog anvendelse i voldgiftssager (enten i ad hoc-voldgift eller hvor der ikke gælder udtrykkelige institutregler).

BILLIGE POINT TIL MODSTANDER

Bogen gennemgår også det i praksis vanskelige emne, afhøringer. Forfatteren sætter fingeren på et ømt punkt, når han beskriver den typiske faldgrube, at man som led i sin forberedelse skriver alle spørgsmål til et vidne ned på forhånd, hvorefter man bliver så bundet af dette manifest, at man ikke er i stand til at navigere gennem afhøringen i forhold til vidnets svar, men derimod gennemfører afhøringen i forhold til de svar, man troede man ville få, da man udformede spørgsmålene. Herefter giver forfatteren det råd, at man alene forbereder de temaer, som afhøringen skal angå – et råd, som det nok kræver mod at følge første gang, men som utvivlsomt er gevinstgivende.

Forfatteren giver også det – sjældent fulgte råd – at lade et vidne forklare sig uden afbrydelser i tilfælde af tænkepauser, tøven og famlen efter ordene. Som forfatteren konkluderer: 'Horror vacui må man styre'!

Endelig gives det gode råd, som også gælder under skriftvekslingen, at man lige så godt fra starten kan indse, hvor ens sag er svag og forholde sig hertil, i stedet for at lade som om sagen er anderledes end den

er. Konkret anbefaler forfatteren derfor, at man ikke overlader belysningen af ømme punkter til kontraafhøringen, idet modparten derved får skabt en stemning af 'afsløring', som kan give unødige point.

I tilknytning hertil nævner forfatteren i et petitafsnit, at det er tilladt at tale med egne vidner forud for hovedforhandlingen, men at dette ikke er tilfældet med modpartens vidner, medmindre der forinden er opnået samtykke hertil. I den forbindelse kan man med fordel læse Lars Økjær Jørgensens artikel i *Advokaten*, bragt 19. september 2005, 'Dine vidner og mine vidner', idet disciplinen, der består i at finde ud af, om et vidne hører til den ene eller den anden part, ikke altid er helt let.

KRITIK AF GÆLDENDE RET

Forfatteren er hele vejen igennem bogen meget stringent og fokuseret på beskrivelsen af gældende ret. Kun enkelte gange skinner forfatterens mere retspolitiske holdninger igennem, f.eks. i forbindelse med omtalen af den særlige type ensidigt indhentede erklæring, der består i et juridisk responsum, som en part ønsker at fremlægge under sagens forberedelse. Forfatteren omtaler den ledende højesteretsdom, gengivet i UfR 1998, side 276 (hvor et sådant responsum ikke blev tilladt fremlagt) og bemærker i tillæg hertil, at begrundelsen for den nævnte praksis ikke er åbenbar, idet ret-

ten trods alt på dette punkt selv besidder 'sagkundskab', ligesom det i mange tilfælde kan være en fordel, såfremt retten selv kan læse og forholde sig til et indhentet responsum om sagen på linje med den fremlæggende parts øvrige juridiske argumentation i processkrifter mv.

Flere af den slags kritiske bemærkninger til en gældende retstilstand havde ikke skadet bogen efter min mening. For eksempel kunne man i forbindelse med omtalen af reglerne for afgivelse af påstandsdokumenter have nævnt, at det som praktiker kan være ganske frustrerende, at retterne altid meddeler parterne den samme frist for indleveringen. Det er ikke sjældent, at en god portion af sagsøgte tid med udarbejdelsen af et påstandsdokument viser sig at være skønne spildte kræfter, når man dagen efter den fælles frist modtager sagsøgerens skrift, hvori påstande, anbringender og bevisligheder som led i sagens 'tilskæring' er indskrænket i forhold til tidligere. Måske det kunne være en idé, at der generelt var nogle dage imellem sagsøgers og sagsøgte påstandsdokumenter?

Christian Dahlager skriver selv på bogens omslag, at fremstillingen retter sig mod bl.a. yngre advokater. Det er nu min

fornemmelse, at også mere erfarne kolleger kan have gavn af at bladere gennem f.eks. bogens afsnit om EU-domsforordningen og bogens afsnit om gruppesøgsmål. Begge dele er meget fint beskrevet for den, der har brug for en kort genopfriskning af de forholdsvis nye regler.

Blandt andet er den tidligere regel i EU-domskonventionens artikel 5, stk. 1, nr. 1 om opfyldelsesværneting ændret med den deklaratoriske regel i forordningens artikel 5, stk. 1, nr. 1, litra b, således at de forskellige regler i EU-landene om, hvor der er opfyldelsessted for en pengeforpligtelse, nu ikke længere spiller den store rolle. Det er en lettelse allerede af den grund, at det særegne fænomen 'foregrebet lovvalg' i forbindelse med fastlæggelsen af værneting herefter kan gå på en længe ventet pension.

Sammenfattende er der tale om en særdeles velskrevet, praktisk anvendelig og meget let læst bog, og Christian Dahlager er for beskeden, når han målretter bogen til et yngre segment. Forfatterens gode pædagogik gør selv svære emner let forståelige og derfor bør bogen være en naturlig del af alle procesadvokaters baggage – og man kan i givet fald stadig 'rejse let', bogens kun 200 sider taget i betragtning.

NYE ADVOKATER

Noaman Azzouzi, Toldbodgade 49 B, 1253 København K, tlf. 33979700, 27/3 2008. F. 14/12 1973, kand. 2003. Udd. i CO-Industri, i Dansk EL-Forbund og hos Karen-Margrethe Schebye, København.

Martin Bramm, Langelinie Allé 35, 2100 København Ø, tlf. 72270000, 7/4 2008. F. 25/7 1978, kand. 2005. Udd. hos Janne Glæsel, København og Monica Reib, København.

Tania Koo Fisch-Thomsen, Strandgade 4, 1401 København K, tlf. 33322088, 1/4 2008. F. 27/4 1977, kand. 2004. Udd. hos Frantz Sigersted-Rasmussen, København.

Karin Sand Vestersager Hansen, Gravene 2, 8800 Viborg, tlf. 87271100, 25/3 2008. F. 29/1 1975, kand. 2005. Udd. hos Jesper Høj, Viborg.

Majken Dybbro Hansen, Jernbanegade 31, 6000 Kolding, tlf. 75504000, 19/3 2008. F. 14/7 1974, kand. 2002. Udd. hos Fødevareregion Sønderjylland og hos Hans-Christian Ohrt, Kolding.

Jens Ejner Høst, Dr. Tværgade 8, 1022 København K, tlf. 33699999, 1/4 2008. F. 11/5 1979, kand. 2004. Udd. hos Klavs von Lowsow, København.

Svend Morten Jensen, Lille Torv 6, postboks 505, 8100 Århus C, tlf. 70111122, 12/3 2008. F. 27/2 1966, kand. 2005. Udd. hos Royal Greenland A/S, hos Anders Elverdam, Faxø og Eskil Bielefeldt, Århus.

Thorkil Jensen, Benzin- og Oliebranchens Arbejdsgiverforening, Landemærket 10, 5., 1119 København K, tlf. 33456520, 10/3 2008. F. 26/1 1948, kand. 1994.

Pernille Nielsen Johannessen, Novo Nordisk A/S, Lottenborgvej 24, 2800 Lyngby, tlf. 44424242, 25/3 2008. F. 2/3 1976, kand. 2004. Udd. hos Steffen Lausten Andersen, Hillerød og Allan Bjerg Adeler, Lyngby.

Anita Jürs, Flintemarken 49, 1., 2950 Vedbæk, 28/3 2008. F. 15/6 1957, kand. 1983. Udd. i Københavns Kommunes Ejendomsdirektorat, Danske Bank, Pen-Sam Liv, FirstView.com og hos FIH Erhvervsbank A/S.

Michael Jørgensen, Hovedgaden 45, 2970 Hørsholm, tlf. 45792111, 10/3 2008. F. 6/1 1952, kand. 1978. Udd. i Københavns Overpræsidium, Familieretsdirektoratet, i

Ingeniørsammenslutningen, Landsskatteretten, Civilretsdirektoratet/Familiestyrelsen, Statsamtet Frederiksborg og hos Lisbeth Egede Andersson, Hørsholm.

Peter Frederik Østergaard Kristiansen, Ådalen 7 D, 6600 Vejen, tlf. 70203163, 25/3 2008. F. 1/10 1975, kand. 2005. Udd. hos Christen Storgaard og Benny Thomsen, Grindsted og Bo Vilsgaard, Vejen.

Tanja Bügel Kruse, Frie Funktionærer, Peder Hvitfeldts Stræde 9, 1173 København K, tlf. 33988550, 10/3 2008. F. 27/4 1975, kand. 2002. Udd. hos Kåre Mønsted, København.

Rasmus Anker Kyhn, Kongensgade 70, 6700 Esbjerg, tlf. 75454600, 26/3 2008. F. 6/6 1977, kand. 2005. Udd. hos Anders Steenstrup, Esbjerg og Per Johan Pedersen, Esbjerg.

Peter Smith, Sundkrogsgade 5, 2100 København Ø, tlf. 70121211, 11/4 2008. F. 27/6 1975, kand. 2003. Udd. hos Anders Elverdam og Hans Elverdam, Faxø og Jens Rostock-Jensen, København.

Anders Ørskov Melballe, Lundsgade 6, 2100 København Ø, tlf. 35550225, 10/3 2008. F. 20/11 1976, kand. 2005. Udd. hos Christel Falk-Rønne, København og Steffen Olsen-Kludt, København.

Anne-Helene Bagenkop Nielsen, Falkoner Allé 1, 2000 Frederiksberg, tlf. 38380830, 1/4 2008. F. 9/8 1972, kand. 2005. Udd. hos Henrik Oehlenschläger, Frederiksberg.

Thomas Bøgelund Norvold, St. Kongensgade 67 C, 1264 København K, tlf. 33136920, 3/4 2008. F. 27/5 1976, kand. 2003. Udd. i Forbrugerstyrelsen, Civilretsdirektoratet, Familiestyrelsen, Civilstyrelsen og hos C.A. Fabritius Tegnagel, København.

Matilde Dahl Petersen, Ledernes Hovedorganisation, Vermlandsgade 65, 2300 København S, tlf. 32833283, 10/3 2008. F. 16/4 1978, kand. 2005. Udd. hos Per Hald Madsen, København og Sophie Becher, København.

Pia Traunberg Schnell, Tuborg Havnevej 18, 2900 Hellerup, tlf. 35252535, 12/3 2008. F. 4/5 1972, kand. 2005. Udd. hos Deloitte og Anne Marie Abrahamson, Hellerup.

Marie-Louise Søderberg, H.C. Andersens Boulevard 12, 1553 København V, tlf. 33414141, 1/4 2008. F. 30/8 1972, kand. 1998. Udd. hos Budde, Schou & Ostenfeld A/S og Jan-Erik Svensson, København.

Pernille Rosalia Korsbek Wedell, Silkeborgvej 2, 8000 Århus C, tlf. 86207500, 12/3 2008. F. 23/11 1975, kand. 2003. Udd. i Finanstilsynet, i EU-Kommissionen og hos Michael Meyer, Århus.

Anders Kau Østergaard, Langelinie Allé 35, 2100 København Ø, tlf. 72270000, 10/3 2008. F. 17/2 1977, kand. 2005. Udd. hos Steen Halmind, København.

FLYTNINGER

Lone Abild fra Storegade 13, 6240 Løngumkloster til Kummerlev 11, 6261 Bredebo.

Jens Henrik Bech fra Brinck Seidelinsgade 14, 9800 Hjørring til Amtmandstoft 3, 9800 Hjørring, tlf. 98922911.

Lotte Bork Christensen fra Østergade 10, 8450 Hammel til Rædersgade 3, 2., 8700 Horsens, tlf. 75621644.

Thjelle Ehrenskjöld fra Dronningens Tværgade 30, postboks 9060, 1022 København K til Christiansholmsvej 36, 2930 Klampenborg, tlf. 22723000.

Pernille Høxbro fra Sortedam Dossering 43, 2200 København N til Toftebæksvej 2, 2800 Kgs. Lyngby, tlf. 45880555.

Anja Staugaard Jensen fra Sundkrogsgade 5, 2100 København Ø til Tuborg Havnevej 18, 2900 Hellerup, tlf. 35252535.

Jeppe Jensen fra Rådhuspladsen 4, 1550 København V til NeuroSearch A/S, Pederstrupvej 93, 2750 Ballerup, tlf. 44608000.

Helle Jessen fra Hvedstrupvej 101, 4000 Roskilde til Kocksvej 7, 3600 Frederikssund, tlf. 47310055.

Margret Johannsdottir fra Dronningens Tværgade 30, 3., 1022 København K til Rosenborggade 3, 4., postboks 1113, 1130 København K, tlf. 33116364.

Uffe Bass Johansen fra Dansk Supermarked Administration A/S, Bjødstrupvej 18, 8270 Højbjerg til Middelgade 1, 8900 Randers, tlf. 70300500.

Lars Junge fra Fredericiagade 8, 6000 Kolding til Strandvejen 6, 6000 Kolding, tlf. 76308999.

Jens Christian Krabbe fra Møllegade 1, 6330 Padborg til Klinkbjerg 1, 6200 Aabenraa, tlf. 74621516.

Anne Krebs fra Ved Stranden 18, 1012 København K til Vester Farimagsgade 23, 1606 København V, tlf. 33152010.

Arne Bo Larsen fra Bredgade 13, 8740 Brædstrup til Jernbanegade 3, 8740 Brædstrup, tlf. 75751144.

Torkil Lawaetz fra Vesterlundsvej 43, 8600 Silkeborg til Lægekredsforeningen for Midtjylland, Fredens Torv 3B, 8000 Århus C, tlf. 87309037.

Tim Løvschal fra Sundkrogsgade 5, 2100 København Ø til Østergade 27, 6., 1100 København K, tlf. 33750505.

Johnny Henrik Madsen fra Vestergade 2, 8600 Silkeborg til Lille Torv 6, postboks 505, 8100 Århus C, tlf. 70111122.

Ulrik Mayland fra Taastrup Hovedgade 93, 2630 Taastrup til LO, Islands Brygge 32 D, 2300 København S, tlf. 35246000.

Thomas Mygind fra Kongens Nytorv 15, 1050 København K til Frederiksberggade 16, 3., 1459 København K, tlf. 33114545.

Jens Laurbjerg Nielsen fra Studiestræde 30, 1455 København K til Nørre Voldgade 68, 3., 1358 København K, tlf. 30322417.

Jørgen Lokdam fra Vestergade 11, 8000 Århus C til Rønnevej 4 A, 8240 Risskov.

Nikolaj Nikolajsen fra Kristelig Fagforening, Engboulevarden 30, 8900 Randers til Kristelig Arbejdsgiverforening, Kristrupvej 37, 8900 Randers, tlf. 87106955.

Michael Klejs Pedersen fra Lille Torv 2, 8100 Århus C til Dalgasgade 29 A, 7400 Herning, tlf. 70226660.

Hans Rohde fra Toldbodgade 19 B, 1256 København K til Strindbergsvej 75, 2500 Valby, tlf. 35340978.

Anne Rubach-Larsen fra Kurfürstenstrasse 72-74, 10787 Berlin, til Jungfernstieg 51, 20354 Hamburg, Tyskland, tlf. 00494035005364.

Christina Schmidt fra Amerika Plads 37, 2100 København Ø til Danske Bank, Holmens Kanal 2-12, 1092 København K, tlf. 33440000.

Regina Schou Stanton fra Bjergtoften 1, 2900 Hellerup til Danske Bank, Holmens Kanal 2-12, 1092 København L, tlf. 33440000.

Susan Sørensen fra Vingårdsgade 22, 9100 Aalborg til Torvet 1, 9400 Nørresundby, tlf. 98193800.

Peter Teisen fra Ellemosevej 8, 2900 Hellerup til Hambros Allé 21, 2900 Hellerup, tlf. 26791127.

Ina Thorndal fra Københavnsvej 13 B, 4760 Vordingborg til Søndre Allé 11, 4600 Køge, tlf. 56634466.

Hvornår...

vil du afprøve dine ambitioner om eget advokatkontor?

» Vi er fagnørdere og specialister og var derfor nervøse ved at starte kontor i provinsen. Men som en del af Ret&Råd er der ingen grund til nervøsitet. Vi er fortsat specialister – og betjener masser af lokale kunder med hjælp fra vores kollegaer i kæden «

Advokaterne Albert J. Digen og Anders B. Poulsen, Ret&Råd Ringsted

Ret&Råd
ADVOKATER

Vi sikrer i vores rekruttering, at vi hele tiden har specialistkompetencer til rådighed for vore kollegaer. Dermed sikres kvalitet og forretning for fremtiden på alle 70 lokalkontorer. Drøft dine muligheder med direktør, advokat Casper Hauberg Grønnegaard - tlf. 70 20 70 70

► **Thomas Torr -Christiansen** fra Gl. Strand 34, 1202 København K til Amagertorv 11, 1160 København K, tlf. 33150102.

Michael Varming fra Købmagergade 2, 5., 1150 København K til Østergade 24 A, 1., 1100 København K, tlf. 33133401.

Advokatfirma Jan Erik Kornerup Jensen fra Vesterbrogade 10, 1620 København V til St. Kongensgade 67 B, 1264 København K, tlf. 33211150.

Advodan Århus A/S fra Vestergade 11, 8000 Århus C til Margrethepladsen 4, plan 4, 8000 Århus C, tlf. 86124400.

Advokatfirmaet Erritz e fra Kronprinsessegade 54, 3., 1306 København K til Dronningens Tv ergade 7, 1302 København K, tlf. 33737000.

Advodan, Nørregade 23, 6100 Haderslev, tlf. 74526233 og **Advodan**, Rådhuscentret 21, 6500 Vojens, tlf. 74542156 har skiftet navn til **Aggerbergdrews Advokater**.

UDLEVEREDE BESKIKKELSER

Bettina Bj rn Bardram, Skovvej 10, 3100 Hornbæk, besk. af 25/6 93, udl. 7/4 2008.

Marie Louise Steve Christensen, Lif L ge-middelindustriforeningen, Strødamvej 829, 2100 København  , besk. af 2/4 2002, udl. 11/3 2008.

Mogens William Christensen, Åboulevarden 31, 8000 Århus C. besk. af 3/2 1983, udl. 14/3 2008.

Pia Lynggaard Justesen, Justadvice, Klerkegade 19, 1., 1308 København K, besk. af 3/9 2007, udl. 10/4 2008.

Therese Kemp, Ved Stranden 18, postboks 2034, 1012 København K, besk. af 2/2 2007, udl. 1/4 2008.

Lars Kjølbye, Howrey LLP, 9-31 Avenue des Nerviens, 1040 Brussels, Belgien, besk. af 9/2 1995, udl. 4/4 2008.

Sonny Kristoffersen, Dansk Røde Kors, Blegdamsvej 27, 2100 København  , besk. af 8/3 2005, udl. 26/3 2008.

Jes Spinding, Sundkrogsgade 5, 2100 København  , besk. af 1/9 2006, udl. 1/4 2008.

Britta Vilhelmine Sørensen, Bolværket 183, 3400 Hillerød, besk. af 14/12 2004, udl. 18/3 2008.

DEPONERINGER

Grit Andersen, København - 11/3 2008.

Bettina Mark Bastholm, Hobro - 18/3 2008.

Anette Fogh, Odense - 1/4 2008.

Steen Aksel Harrsen, Holbæk - 1/4 2008.

Henrik Gerner Hjørland, Nykøbing Sj - 1/4 2008.

Jens Valdemar Krenchel, Horsens - 8/3 2008.

Gitte Kuhlwein, Nørresundby - 18/3 2008.

Jan Malenda, Aabenraa - 1/4 2008.

Frederik Jeppe Wedel Nielsen, Nuuk - 3/4 2008.

Karsten Dyhrberg Nielsen, København - 3/3 2008.

Thomas Fredborg Nielsen, København - 1/4 2008.

Iakob Olrik, Helsingør - 1/4 2008.

Thorsten Brønnum Rasmussen, Aalborg - 11/3 2008.

Jeppe Rosenmejer, København - 7/3 2008.

Tine Benedikte Skyum, København - 1/4 2008.

Torsten Lodberg Smed, Gentofte - 27/2 2008.

MØDERET FOR LANDSRET

Eva Bj rg Adeler, København - 26/3 2008.

Chresten Haugaard, Bramming - 12/3 2008.

Nicolai Hesgaard, København - 9/4 2008.

Peter Istrup, Århus - 31/3 2008.

Heidi Steen Jensen, København - 8/4 2008.

Kristian Skovgård Larsen, København - 9/4 2008.

Henrik Bartels Petersen, Glostrup - 26/3 2008.

Thorbj rn Thomsen, Roskilde - 31/3 2008.

MØDERET FOR HØJESTERET

Peter Schr dieck, København - 7/4 2008.

Dorthe Østerby, Randers - 7/4 2008.

UDENLANDSKE ADVOKATER REGISTRERET I ADVOKATSAMFUNDET

Johannes Leipold, Rechtsanwalt, Tyskland - Gravene 2, 8800 Viborg, tlf. 87271100.

Michael C. H. Carsted Rosenberg, Solicitor, England - Rådhuspladsen 4, 1550 København, tlf. 33770000.

DANSKE ADVOKATER REGISTRERET I UDLANDET

Lars Kjølbye, Howrey LLP, 9-31 Avenue des Nerviens, 1040 Brussels, Belgien, tlf. 003227411028.

DØDE

Ole Olsen, f. 15/6 1928, København - 30/3 2008.

ADVOKATERNES

SERVICESELSKAB

- navnet siger det hele

Kurser og uddannelse

I Serviceselskabet har vi gennem mange år opnået en markedsledende erfaring og ekspertise samt aftaler med de bedste undervisere. Abonnenter får rabat.

Foreningsadministration

Vi administrerer størstedelen af advokatbranchens foreninger og har konceptudviklet vores foreningsadministration med base i disse erfaringer.

It-rådgivning

Vi har indsigt i advokatbranchen og et nøje kendskab til it-markedets aktører. Vi kan tilbyde en uvildig rådgivning, der klæder dig på, når du skal vurdere din it-løsning.

Forretningsudvikling

Når du skal udvikle din forretning, kan vi tilbyde inspiration og assistance. Det gælder alt vedrørende forretningsplaner og udvikling på HR-området.

Indkøb

Vil du optimere dine indkøb, har Serviceselskabet en lang række samarbejdsaftaler. Du finder aftaler vedrørende it, pension, telefoni, paradigmer, benzin, hoteller og møbler.

Service

Med til abonnementet hører også en række services. Alle medarbejdere får et login til AdvokatNet hvor de bl.a. finder Danske Love og Advokathåndbogen.

Vi besøger gerne din virksomhed eller lokale advokatforening og gennemgår de mange muligheder. Kontakt Kim Skou, kgs@advokatnet.dk for nærmere.

Det nye kursuskatalog er netop udkommet

Her finder du et meget varieret udbud af kurser specielt udviklet til advokater og medarbejdere.

Serviceselskabets kurser afsluttes med udstedelse af et kursusbevis, der sikrer dig at den fornødne dokumentation er til stede, når du skal bevise du har overholdt den obligatoriske efteruddannelse.

Medlemmer af Serviceselskabet får betydelige rabatter på en række ydelser - herunder også vore kurser. Overholder du efteruddannelseskravet, kan du nemt tjene hele medlemskabet hjem alene på kurserne.

Advokaternes Serviceselskab A/S • Kronprinsessegade 28 • 1306 København K
Telefon: 70 20 32 12 • Fax: 33 93 17 55 • Mail: service@advokatnet.dk

Vejledende lønsatser for advokatfuldmægtige

Med lønregulering pr. 1. april 2008

Foreningen af Advokater og Advokatfuldmægtige i DJØF (FAAF) er af den opfattelse, at sikring af tilgang af velkvalificerede jurister til advokatstanden er en forudsætning for standens fremtid, og at det i den forbindelse er vigtigt, at der tilbydes dygtige, unge kandidater ansættelsesvilkår, der er konkurrencedygtige med de vilkår, der tilbydes jurister på det øvrige arbejdsmarked.

Ud fra ønsket om at sikre en tilfredsstillende tilgang af velkvalificerede jurister til advokatgerningen skal FAAF

anbefale, at de i overenskomsten mellem staten og Danmarks Jurist- og Økonomforbund vedrørende juridiske kandidaters ansættelsesforhold i statens tjeneste angivne lønninger anvendes som vejledende minimumslønninger for ansættelsesforholdets begyndelse ved lønfastsættelsen.

Efter den gældende overenskomst mellem staten og Danmarks Jurist- og Økonomforbund, er lønningerne pr. 1. april 2008 som angivet i nedenstående opstilling.

	A	B	C	D	I alt
	Bruttoløn	Rådighedstillæg (brutto)	Arbejdsgivers pensionsbidrag	Puljetillæg	
1. års advokatfuldmægtig	22.001,19	2.992,72	2.461,34	1.538,27	28.993,53
2. års advokatfuldmægtig	23.889,08	2.992,72	2.664,95	1.621,05	31.167,80
3. års advokatfuldmægtig	25.746,42	2.992,72	2.865,29	1.679,45	33.283,88

- A. Bruttolønnen er grundlønnen (*inklusive eget pensionsbidrag*) for en nyuddannet kandidat i staten.
- B. Rådighedstillægget er et begreb, der dækker over den forpligtelse, som offentligt ansatte efter overenskomsten mellem staten og DJØF har til inden for en given tidsramme at stå til rådighed for den offentlige arbejdsgiver. Rådighedstillægget gives således til alle fuldmægtige ansat i staten og bygger på en forudsætning om, at det højtuddannede personale i et vist omfang skal stå til rådighed ud over normal arbejdstid.
- C. Arbejdsgiverens pensionsbidrag udgør 10,79 % af bruttolønnen og 2,95 % af rådighedstillægget (brutto). Der er i overenskomsten mellem staten og DJØF aftalt en obligatorisk pensionsordning. Det samlede pensionsbidrag udgør 17,1 % af nettolønnen og 4,5 % af rådighedstillægget, hvor 1/3 er eget pensionsbidrag og 2/3 er arbejdsgiverpensionsbidrag.

Dette svarer til, at arbejdsgiveren indbetaler et bidrag på 10,79 % af bruttolønnen og 2,95 % af brutto-rådighedstillægget, mens den ansatte betaler hhv. 5,39 % og 1,48 %. I denne forbindelse skal man anbefale, at advokatfuldmægtige ved ansættelsesforholdets begyndelse etablerer en pensionsordning.

- D. Puljetillægget er udtryk for en gennemsnitsberegning af den andel af lønsummen, som en akademisk fuldmægtig ansat i det offentlige kan forvente at opnå efter det nye lønsystem. Det bemærkes dog i den forbindelse, at offentligt ansatte jurister ikke har et generelt krav på at modtage særskilte individuelle tillæg, men de kan have en forventning om med arbejdsgiveren at kunne forhandle sig til disse tillæg.

Arbejdstid og merarbejde

FAAF anbefaler, at den ugentlige arbejdstid udgør 37 timer, inkl. ½ times daglig frokostpause. Advokatfuldmægtigen bør

selv kunne tilrettelægge sin arbejdstid, der placeres inden for advokatfirmaets normale kontortid. Det bør tilstræbes, at arbejdet tilrettelægges på en sådan måde, at det ikke medfører merarbejde. Det anbefales, at eventuelt merarbejde honoreres enten med afspadsering eller merarbejdsbetaling med tillæg af 50 %. For at begrænse et eventuelt merarbejde kunne der drøftes en aftale om flekstid/fikstid.

Ferie og fridage

FAAF anbefaler, at advokatfuldmægtigen optjener 2,5 feriedag pr. måned svarende til 6 ugers ferie med løn årligt. Advokatfuldmægtigen kan vælge at få den 6. ferieuge, der ikke er afviklet inden ferieårets slutning, konverteret til et kontant beløb svarende til den løn, som den pågældende ville have fået udbetalt ved afholdelse af ferien, medmindre arbejdsgiveren med en måneds varsel varsler ferien afholdt inden ferieårets udløb. Ved fratræden udbetales i alle tilfælde en kontant godtgørelse for ikke afviklede feriedage.

FAAF anbefaler, at Juleaftensdag, Nytårsaftensdag, fredag efter Kristi Himmelfartsdag samt Grundlovsdag er fridage med fuld løn.

Advokatuddannelse

Advokatfirmaet skal sikre, at advokatfuldmægtigen opnår en bred uddannelse og et godt kendskab til advokatgerningen. Advokatfuldmægtigen skal under uddannelsen deltage i retssagsbehandling, herunder mundtlig domsforhandling, under fornøden vejledning af principalen. Under uddannelsen skal advokatfuldmægtigen oplæres i og varetage selvstændig klientkontakt.

Advokatfirmaet og advokatfuldmægtigen sikrer løbende sammenhæng mellem advokatuddannelsens kurser og advokatfuldmægtigens daglige, praktiske arbejde. Advokatfirmaet tilmelder advokatfuldmægtigen Advokatsamfundets efteruddannelse for advokatfuldmægtige og afholder alle udgifter forbundet hermed. Advokatfuldmægtigen har ret til frihed med løn til deltagelse i de obligatoriske kurser. Advokatfirmaet sørger for, gennem arbejdets tilrettelæggelse, at advokatfuldmægtigen under deltagelsen i Advokatsamfundets efteruddannelse for advokatfuldmægtige ikke skal stå til rådighed for advokatfirmaet.

FAAF anbefaler, at advokatfuldmægtigen bør have ret til minimum 5 dages frihed med løn til forberedelse til advokateksamen.

Kompetenceudvikling

Advokatfuldmægtigen er berettiget til kompetenceudvikling, herunder efteruddannelse efter aftale med og for advokatfirmaets regning. Der bør én gang årligt holdes en medarbejderudviklingssamtale mellem advokatfuldmægtigen og principalen. Medarbejderudviklingssamtalen skal sikre en målrettet og systematisk udvikling af advokatfuldmægtigens faglige og personlige kompetencer. Tilrettelæggelsen af advokatfuldmægtigens kompetence- og udviklingsforløb sker såvel i det daglige som i den årlige medarbejderudviklingssamtale. Udviklingsforløbet bør i videst muligt omfang tilgodese såvel advokatfirmaets kompetencebehov som advokatfuldmægtigens egne udviklingsønsker. Ved medarbejderudviklingssamtalen bør der opstilles og følges op på en skriftlig individuel udviklingsplan, hvor der formuleres udviklingsmål og -aktiviteter for advokatfuldmægtigen. Udviklingsaktiviteterne kan omfatte såvel "læring-på-jobbet-metoder" som uddannelse, efteruddannelse, kurser mm.

Graviditet, barsel og adoption

FAAF anbefaler, at advokatfirmaet yder fuld løn til kvindelige advokatfuldmægtige i følgende perioder: Graviditetsorlov i 8 uger før forventet fødsel og barselorlov i 24 uger efter fødslen. Advokatfirmaet bør ligeledes betale fuld løn til mandlige advokatfuldmægtige i følgende perioder: Fædreorlov i 2 uger i løbet af de 14 første uger efter fødslen og forældreorlov i 10 uger med fuld løn. De 10 uger kan frit placeres inden for de 46 uger, der følger umiddelbart efter fødslen.

Advokatfuldmægtigen har ret til fuld pension i perioder uden fuld løn. Ovennævnte finder endvidere fuldt ud anvendelse i tilfælde af adoption, dog således at fuld løn under de 8 uger før forventet modtagelse af barnet ydes, såfremt det er et krav fra adoptionsmyndighederne, at barnet skal hentes i udlandet.

Barns sygdom og omsorgsdage

FAAF anbefaler, at advokatfuldmægtigen har ret til 1 dags frihed med løn ved barns sygdom.

FAAF anbefaler ligeledes, at advokatfuldmægtigen har ret til 2 omsorgsdage med løn om året. Advokatfuldmægtige med børn har herudover ret til 2 børneomsorgsdage med løn pr. barn pr. kalenderår til og med det kalenderår, hvori barnet fylder 15 år. Retten til omsorgsdage gælder fra ansættelsestidspunktet. Hvis advokatfuldmægtigen ikke inden årets udgang eller ved fratræden har anvendt omsorgsdagene, forfalder de til kontant udbetaling ved årets udgang.

ADVOKATER

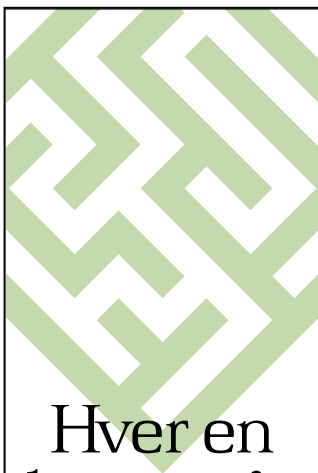

ADVOKATERNE AMALIEGADE NO 42

FRANKRIG/DANMARK
Advokaterne Amaliegade
No. 42

KØBENHAVN:
Amaliegade 42
1256 København K
Tlf.: 33 11 33 99
Fax: 33 32 46 25
Kontakt:
Advokat P. R. Meurs-
Gerken

PARIS:
26, Bd Raspail
F-75007 Paris
Tel: (33)-1-45 44 10 33
Fax: (33)-1-45 44 69 21
Residerende partner:
Patrice Caron, dansk og
fransk advokat

Hver en krone går til kræft- forskning

Dansk Kræftforsknings Fond
yder økonomisk støtte
til landets bedste forskere.

Fondens midler fordeles
af et ulønnet udvalg af
internationalt anerkendte
kræftforskere.

Da bestyrelsen også
arbejder gratis, går hver en
krone derfor til forsknings-
projekter, der søger at løse
kræftens gåde.

DANSK KRÆFTFORSKNINGS FOND

Blegdamsvej 28C, 2200 København N
tlf. 35 36 35 63 (man-tor 9-13)
Giro 655 00 29
www.dansk-kræftforsknings-fond.dk

NORSK INKASSO

*Etablering af selskab
og anden
erhvervsrådgivning*

ADVOKATFIRMAET EITREM

Henrik Ibsensgate 60 A,
N-0255 Oslo – Norge

Tlf.: 00 47 22 55 40 08/09
Telefax: 00 47 22 44 10 27
Selskabsnummer 982 799 031

LEDIGE KONTORER

Ledige kontorer
i præsentable
rammer for en
eller to advokater.

Gerne yngre kol-
leger, der ønsker
at etablere sig.

Ibfelt, Schleimann,
Siebert, Liedke,
Marstrand og
Caravadossi

Vimmelskaftet 43,
1161 København K.
Tlf: 33 15 30 00

Med venlig hilsen
Advokaterne

Fik du ikke Advokaten?

Hvis du ikke modtager Advokaten, eller
du modtager bladet for sent, så ring til
Advokatsamfundet på 33 96 97 29, eller
send en mail til Bente Busck på
bbu@advokatsamfundet.dk.

Advokatens næste udgivelsesdato er
23.-24. juni 2008.
Aftalen med distributøren er, at du
skal modtage bladet senest dagen efter
udgivelsesdatoen.

VIL DU ANNONCERE I ADVOKATEN?

Annoncer kan tegnes hos:

Jungersted Media

Frederiksberg Runddel 1, 2000 Frederiksberg

Telefon: 33 22 20 20 · Telefax: 33 22 99 59

E-mail: info@jungersted.com

www.jungersted.com

Træt af lave bankrenter?

VIRKSOMHEDSORDNINGEN – SÆT DIN FORMUE I ARBEJDE!

Kontakt

Søren Zoffmann: 3396 1812 eller

Camilla Grabowski: 3396 1813

VirksomhedsPlanner@dk.abnamro.com

www.virksomhedsplanner.dk

VIRKSOMHEDSPLANNER

 ABN-AMRO Asset Management

LEDER DU EFTER EN GAMMEL ARTIKEL I ADVOKATEN?

Prøv på www.advokatsamfundet.dk.

Her ligger samtlige artikler, der har været trykt i Advokaten siden januar 2005. Artikler fra før 2005 kan også ofte findes på hjemmesiden.

Hvis du ved, hvornår artiklen har været trykt, kan du søge i Artikeldatabasen, som ligger under Medlemsblad. Ellers kan du bruge søgefunktionen på forsiden øverst i højre hjørne og skrive et eller flere væsentlige ord, der indgår i artiklen. Det kan også være navnet på forfatteren, hvis du kender det.

ADVODAN MALMØ

- Inkasso i Sverige
- "no cure no pay"
- Familieret
- Etablering af virksomhed
og anden juridisk
rådgivning i Sverige
- Erhvervelse af fast ejendom
- Firmahotel inklusiv bogholderi

ADVODAN MALMØ

ABC-Husen, B-Huset
John Ericssons Väg
P.BOX 5097
200 71 Malmö

tel: 0046-40 18 20 40
fax: 0046-40 18 20 94
karsten@karstenolsen.se
www.karstenolsen.se

et netværk til forskel
ADVODAN